

YLEISRADION HALLINTONEUVOSTON  
KERTOMUS EDUSKUNNALLE  
VUODELTA 2003

K 9/2004 vp

## **Yleisradio Oy:n hallintoneuvoston kertomus eduskunnalle yhtiön toiminnasta vuodelta 2003**

### **Eduskunnalle**

Yleisradio Oy:n toiminnasta annetun lain 6 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaisesti yhtiön hallintoneuvosto antaa kunnioitta-  
vasti eduskunnalle oheisen kertomuksen yhtiön toiminnasta vuonna 2003.

Helsingissä huhtikuun 20. päivänä 2004

Yleisradio Oy:n hallintoneuvoston puolesta

**Markku Laukkanen**

puheenjohtaja

ISSN 1795-0775

EDITA PRIMA OY, HELSINKI 2004

## Sisällys

<b>Tiivistelmä</b> .....	5
<b>1. YLEn julkisen palvelun tehtävä</b> .....	6
<b>2. YLEn ohjelmatarjonta 2003</b> .....	7
— Ohjelmistoalueet ja yleisöt .....	7
— Ohjelmatoiminnan moninaisuus ja erityisryhmien palvelu .....	10
— Hartausohjelmat .....	11
— Suomalaisen televisiotarjonnan monipuolisuusvertailu .....	12
— Ohjelmistojen keskituntihintakehitys ja alkuperäjakauma .....	13
<b>3. YLEn kanavat ja palvelut 2003</b> .....	15
— YLEn televisio .....	15
Kanavaprofiilit ja tarjonnan perusrakenne .....	
— YLEn radio .....	17
Kanavaprofiilit ja tarjonnan perusrakenne .....	
— YLEn aluelähetykset .....	20
Maakuntaradiot ja alueelliset tv-uutiset .....	
— YLEn uudet palvelut .....	20
Internet, mobiili, digi-tv:n lisäpalvelut .....	
<b>4. YLEn yleisösuhte 2003</b> .....	22
— Yleisösuhteen päätrendit .....	22
— Katselun ja kuuntelun kehitys .....	22
— Tyytyväisyys YLEn tarjontaan .....	25
<b>5. YLEn yleisöt ja julkinen palvelu</b> .....	28
— Julkisen palvelun tehtävien tärkeys .....	28
— YLEn onnistuminen tehtävässään .....	29
<b>6. Varautuminen poikkeusoloihin</b> .....	31
<b>7. Julkisen palvelun toimintaedellytysten määrittely eurooppalaisella ja kansallisella tasolla vuonna 2003</b> .....	33
<b>8. Hallintoneuvoston toimintakertomus</b> .....	35
— Hallintoneuvoston tehtävät .....	35
— Hallintoneuvoston toiminta kertomusvuoden aikana .....	35
— Hallintoneuvoston jäsenet .....	37
— YLEn toiminnan ja talouden ohjaus .....	38
Oheisaineisto: Vuosikertomus	
Yleisökertomus	
Henkilöstökertomus	



## Tiivistelmä

Yleisradio Oy:stä annetun lain 7 §:n mukaan Yleisradion tehtävänä on tuoda täyden palvelun yleisradio-ohjelmisto jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin. Lain 6 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaan yhtiön hallintoneuvoston tulee antaa vuosittain eduskunnalle kertomus yhtiön toiminnasta.

Kertomusvuonna 2003 YLE:n hallintoneuvosto vahvisti yhtiön talouden puitteet vuoteen 2008 saakka. Tuolloin tuloksen pitäisi olla rahoituserien jälkeen tasapainossa. Yhtiön kustannustaso pidettiin tässä menokehyksessä ja sen seurauksena yhtiön käyttömeno-budjetti laski 18 miljoonalla eurolla. Yhtiön rahoitusstrategia perustuu vuoden 2001 parlamentaarisen työryhmän esityksiin.

Toimintavuonna yhtiön tuotot pienenevät toimilupamaksun puolittumisen vuoksi.

Hallintoneuvosto päätti kuluneena vuonna laajentaa digitaalisen lähetysverkon kokonaan kattavaksi. Tämän vuoden elokuuhun mennessä digitaalisen verkon on määrä kattaa 94 prosenttia väestöstä. Hallintoneuvosto yhtyi parlamentaarisen työryhmän esitykseen, jonka mukaan analogiset lähetykset lopetetaan elokuun lopussa 2007.

Hallintoneuvosto seurasi kertomusvuonna digitaalisen television ja radion kehitystä, digitaalisten vastaanottimien yleistymistä ja alan palvelujen kehittymistä Suomessa ja kansainvälisillä markkinoilla. Televisiotoiminnan digitalisointi on vireillä useimmissa EU-maissa. Toiminta on jo käynnistynyt Englannissa, Ruotsissa, Espanjassa ja Saksassa.

Tilastokeskuksen mukaan kertomusvuoden marraskuussa digi-tv oli joka kymmennessä taloudessa. Laitteiden määrä kasvoi selvästi kuluneen vuoden aikana. YLE:n digitaaliset tv-kanavat YLE Teema, YLE24 ja digitaalinen YLE FST tarjosivat vuonna 2003 ohjelmia yhteensä 24 tuntia päivässä. Digi-

taalisen television lisäpalvelut, kuten marraskuussa käynnistynyt digitaalinen teksti-tv, täydensivät tarjontaa.

Viime vuoden tammikuussa toteutettiin YLE:n radiokanavien päivitys. Radion toimintaympäristö on ratkaisevasti muuttunut ja uudistuksella pyrittiin vastaamaan kaupallisten radioiden voimakkaaseen laajenemiseen. Päivitys onnistui päätavoitteissaan: YLE:n kuunteluajan laskeva trendi saatiin pysähtymään. YLE Radio Suomi säilytti asemansa selvästi kuunnelluimpana kanavana. YLE:n radiokanavien yhteenlaskettu kuunteluosuus oli 51 prosenttia kokonaiskuuntelusta.

Television katseluaika nousi edelleen vuoden 2003 aikana. YLE:n kanavien asema televisionkatselusta säilyi hyvin vakaana 44 prosentin kokonaiskatseluosuudella.

Lähes kaikki suomalaiset, 96 prosenttia yli 15-vuotiaista katseli tai kuunteli YLE:n kanavia viikoittain vähintään kaksi tuntia. YLE:n ohjelmatarjontaan oltiin viime vuonna varsin tyytyväisiä. Tutkimusten mukaan tyytyväisyys kasvoi ja YLE:n katsottiin onnistuneen hyvin julkisen palvelun tehtävän toteuttamisessa.

Kertomusvuonna käynnistyi liikenne- ja viestintäministeriön asettaman parlamentaarisen työryhmän työ. Sen tehtävänä on laatia ehdotus YLE:n rahoituksesta, kun siirrytään kokonaan digitaaliseen toimintaan. Työryhmä pohtii myös YLE:n toimintaedellytysten turvaamista niin, että täyden palvelun tehtävä toteutuu, toiminnan tehostamisen mahdollisuuksia ja yhtiön rahoitusmallin vaikutuksia viestintämarkkinoihin. Lisäksi työryhmä tarkastelee muun muassa Yleisradion hallintomallin mahdollisia muutostarpeita. Työryhmän odotetaan antavan loppuraporttinsa kuluvan vuoden syyskuussa.

## 1. YLEn julkisen palvelun tehtävä

YLE on suomalainen, luotettava ja riippumaton, monipuolisten ja korkealaatuisten ohjelmien tekijä ja niiden välittäjä. YLEn ohjelmistojen välityksellä suomalaiset voivat saada tietoa, sivistää itseään, kokea elämyksiä ja viihtyä.

YLEn ohjelmisto ilmentää suomalaista kulttuuria ja identiteettiä. Luotettava, eettisesti kestävä tiedonvälitys sekä omaksi koettu ja moniarvoinen viestintä ovat ihmisille tärkeitä teknistyvässä ja monimutkaistuvassa yhteiskunnassa ja globalisoituvassa maailmassa.

Ohjelmatoiminnan periaatteiden ohella YLEn sisäiset arvot; julkisen palvelun etiikka, yleisöjen ymmärtäminen ja arvostaminen, luova uusiutuminen, toiminnan tehokkuus sekä vastuullinen ja valtuuttava johtaminen ohjaavat yhtiön perustehtävien käytännön toteutusta.

YLEn julkisen palvelun tehtävä on määritelty laissa Yleisradio Oy:stä. Lain 7 §:n mukaan yhtiön tehtävänä on tuoda täyden palvelun televisio- ja radio-ohjelmisto siihen liittyvine oheis- ja lisäpalveluineen jokaisen saataville yhtäläisin ehdoin. Näitä ja muita julkiseen palveluun liittyviä sisältöpalveluja voidaan tarjota kaikissa televerkoissa. YLEn toiminnan tulee julkisen palvelun erityisinä tehtävinä:

- tukea toimivaa kansanvaltaa tarjoamalla yhteiskunnallisista kysymyksistä monipuolisia tietoja, mielipiteitä ja keskusteluja, myös vähemmistö- ja erityisryhmille

- tukea, luoda ja kehittää kotimaista kulttuuria ja välittää sen tuloksia jokaisen saataville

- edistää ohjelmiston sivistävää luonnetta, tukea kansalaisten opiskelua ja tarjota hartausohjelmia

- kohdella ohjelmatoiminnassa yhtäläisin perustein suomen- ja ruotsinkielisiä kansalaisia ja tuottaa palveluja saamen, romanin ja viittomakielellä sekä soveltuvin osin myös maan muille kieliryhmille

- välittää asetuksella tarkemmin säädettyjä viranomaistiedotuksia ja varautua yleisradiotoiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa sekä

- valmistaa, tuottaa ja lähettää suomalaisia ohjelmia ja välittää uutisia ja ohjelmia Suomen ja ulkomaiden välillä.

Tutkimukset osoittavat, että suomalaiset arvostavat erittäin laajasti julkisen palvelun ohjelmistoja. Yleinen julkisen palvelun periaate täyden palvelun ohjelmisto kaikille suomalaisille samalla maksulla asuinpaikasta riippumatta saa lähes yksimielisen kannatuksen. Tutkimustuloksia esitellään jäljempänä luvussa 5.

## 2. YLEn ohjelmatarjonta 2003

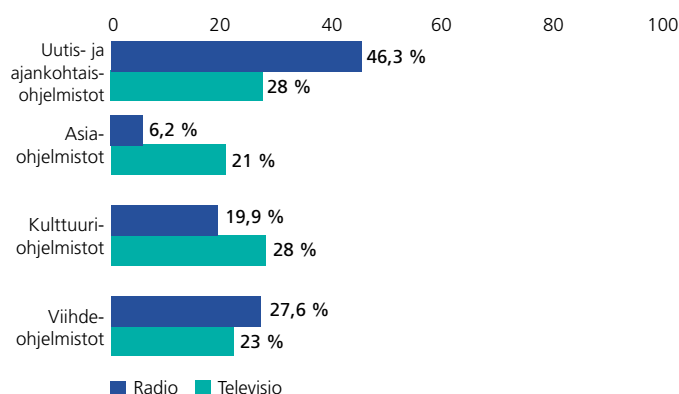
### Ohjelmistoalueet ja yleisöt

YLEn koko ohjelmatarjontaa ja sen kustannuksia tarkastellaan seuraavassa ohjelmistoalueittain, jotka on johdettu YLEn julkisen palvelun tehtävästä.

Yhtiön ohjelmatarjonta on jaettu neljään ohjelmistoalueeseen, jotka ovat uutis- ja ajankohtaisohjelmistot, asiaohjelmistot (asiaohjelmat, opetus ja tiede sekä dokumentit), kult-

tuuriohjelmistot (draama, kulttuuri, klassinen musiikki ja lapset) sekä viihdeohjelmistot (urheilu, viihde ja populaarikulttuuri sekä nuoret). Ryhmittelyllä pyritään selkeyttämään julkisen palvelun tarjonnan ja kustannusten linjauksia sekä raportointia YLEn tehtävän toteuttamisesta. Lisääntynyt radio- ja televisiokanavien määrä sekä jakelun uudet muodot ovat myös lisänneet tarvetta hahmottaa tarjontaa ohjelma-alueittaisina kokonaisuuksina.

Kuva 1. Ohjelmistoalueiden osuudet (%) radion ja tv:n kustannuksista v. 2003



### a) Uutis- ja ajankohtaisohjelmistot

Vuonna 2003 YLEn ohjelmatoiminnan runsaan 312 miljoonan euron kokonaiskustannuksista 106 miljoonaa euroa eli runsas kolmannes kohdistui tiedonvälitykselliseen ohjelmistoon, uutis- ja ajankohtaisohjelmiin eri välineissä ja eri kielillä. Myös katsojat ja kuuntelijat kokevat YLEn tiedonvälitystehtävän merkityksellisenä, YLEn radio- ja tv-uutiset koetaan Suomen luotettavimmiksi uutislähteiksi. Valtaosa YLEn vakinaisesta ohjelmatyötä tekevästä henkilöstöstä sijoittuu tiedonvälityksellisiin tehtäviin.

Uutis- ja ajankohtaisohjelmat ovat keskeisessä asemassa YLEn yleisösuhteessa. Uutis- ja ajankohtaisohjelmien luotettavuutta pidetään kaikkein tärkeimpänä tv-kanavan ominaisuutena. Myös radionkuuntelijat tekevät kanava-valintansa uutistarjonnan perusteella musiikin ohella. Uutisten ja yleensä asiaohjelmien merkitys katselu- ja kuunteluvalinnoissa on yleensä suurempi vanhemmissa ikäryhmissä.

Television tärkeys uutisvälineenä on viime aikoina korostunut erityisesti arkena. Kotiin tilattu sanomalehti on suomalaisille yhä tärkein yksittäinen uutislähde, mutta YLEn TV-uutiset ja sää kello 20.30 on jo lähes aivan



yhtä tärkeä. Arki-aamuisten tv:n aamuohjelmien uutiset sekä YLE:n Aamu-peili -radiolähetys toimivat monille suomalaisille sanomalehden ohella myös päivän aivan ensimmäisinä uutislähteinä.

Televisiossa uutis- ja ajankohtais- ja asiajournalismin koettu tärkeys on todennettavissa myös katselusta. YLE TV1:n ohjelmien katselusta puolet kuluu uutis- ja ajankohtais- sekä asiaohjelmien, dokumenttien ja muun faktaohjelmiston parissa. Uutiset ovat myös YLE Teksti-TV:n ja Ylen Internet-sivujen katsoutta antia. Radion valtakunnalliset uutiset tavoittavat keskimääräisenä päivänä valtaosan YLE:n radiokanavien yhteensä tavoittamasta yleisöstä.

Eri ohjelmia kohtaan tunnettua tyytyväi-

syyttä tutkittaessa yksimielisesti myönteisimmän vastaanoton saavat sekä YLE:n että MTV3:n uutiset, jotka käytännöllisesti katsoen kaikki suomalaiset arvostavat korkealle. Erittäin hyviin arvioihin yltävät myös YLE TV1:n ja YLE TV2:n ajankohtaisohjelmat. Myös radion ohjelma-alueista tyytyväisimpiä ollaan uutisiin. YLE Radio 1:een siirretyt ajankohtaisohjelmat herättivät eniten tyytyväisyyttä YLE Radio 1:n ohjelma-alueista. YLE TV2:ssa arkisin lähetettävillä maakuntaradioiden tuottamilla alueellisilla tv-uutisilla on myös hyvin tyytyväisiä katsojia.

YLE:n arvostuksesta ja onnistumisesta tällä alueella kertoo se, että suomalaiset kokevat YLE:n uutistarjonnan välineestä ja kielestä riippumatta hyvin luotettavana.

## Kuva 2. Mielipide uutislähteiden luotettavuudesta

Keskiarvo 1–5: 1 = erittäin epäluotettava ja 5 = erittäin luotettava  
(suluissa arvion antaneiden osuus)

	2003	2002
YLE:n Tv-uutiset (95 %)	4,49	4,40
YLE:n Aamu-tv:n uutiset (YLE TV1) (83 %)	4,44	4,34
YLE:n valtakunnalliset radiouutiset (95 %)	4,40	4,36
STT:n radiouutiset (91 %)	4,39	4,32
YLE:n Teksti-TV:n uutiset (73 %)	4,35	4,27
YLE:n ruotsinkieliset tv-uutiset (TV-Nytt) (57 %)	4,35	4,05
MTV3:n uutiset (96 %)	4,34	4,28
YLE:n alueelliset tv-uutiset (YLE TV2) (81 %)	4,31	4,23
Huomenta Suomen uutiset (MTV3) (82 %)	4,29	4,22
Säännöllisimmän lukemanne sanomalehden uutissivut (95 %)	4,28	4,24
YLE:n maakunnalliset radiouutiset (89 %)	4,26	4,20
YLE:n ruotsinkieliset radiouutiset (55 %)	4,24	4,01
MTV3:n teksti-tv:n uutiset (69 %)	4,19	4,17
Nelosen uutiset (79 %)	4,07	4,03
Nelosen teksti-tv:n uutiset (60 %)	3,97	4,01
Radio Novan uutiset (72 %)	3,84	3,87
Muiden kaupallisten radiokanavien uutiset (73 %)	3,70	3,79
Uutiset internetistä (51 %)	3,66	3,66
Ilmajakelulehtien uutissivut		
(Metro, Uutislehti 100, Turkulainen yms) (85 %)	3,47	3,48
Uutiset matkapuhelimesta (33 %)	3,32	3,33
Iltapäivälehtien uutissivut; Iltä-Sanomien tai Iltalehti (89 %)	2,79	2,96

YLEn eduskuntavaaliohjelmat tavoittivat yhteensä 88 prosenttia eli 3,6 miljoonaa äänestysikäistä suomalaisista. Tulosilla vaalilähetystä seurasi television ääressä keskimäärin 1,4 miljoonaa suomalaista.

## b) Asiaohjelmistot

Asiaohjelmistojen osuus kustannuksista oli 16 % ja niihin käytettiin 50 miljoonaa euroa. YLEn asiaohjelmistot tukevat elämän hallintaa ja toimivat osaltaan kansalaisten mielipidefoorumina ja vertaiskokemusten jakamisen väylinä. Ohjelmistoissa pyritään korostamaan eettisyyttä sekä sisällöissä että huomion tavoittelun keinoissa. Asiaohjelmistojen tehtävänä on myös sivistäminen; opetus- ja tiedeohjelmien alueella YLEllä on erityisrooli alan toimijoiden yhteistyökumppanina ja vahvasti verkostoituneena toimijana. YLEn ruotsinkielisten asiaohjelmien merkitys on suuri suomenruotsalaisen yhteiskuntakuvan välittäjänä ja suomenruotsalaisen identiteetin vahvistajana.

Asiaohjelmisto koetaan luontevana osana YLEn perustarjontaa ja julkisen palvelun tehtävää esimerkiksi arkielämän, luonnon ja ympäröivän maailman kuvauksina.

Hyvältä televisiokanavalta odotetaan monipuolista asiaohjelmien tarjontaa — hyödyllistä tietoa tarjoavia ohjelmia, dokumentteja, yhteiskunnallista keskustelua herättäviä ja suomalaisesta arjesta kertovia ohjelmia. YLEn asiaohjelmien yleisösuhte on katsojatytyväisyystutkimuksen tulosten valossa kehittynyt myönteisesti, etenkin jos tarkastellaan televisiotarjonnan kokonaisuutta. Asiaohjelmia pidetään erittäin tärkeänä ohjelma-alueena tv-kanavan tarjonnassa. Esimerkiksi kiinnostavien dokumenttien ja hyödyllistä tietoa välittävien ohjelmien tarjoajina YLE TV1 ja TV2 ovat eriytyneet mielikuvissa entistäkin selvemmin kaupallisista kanavista. Ohjelma-alueen laajuudesta, moninaisuudesta ja lähetysaikojen hajautumisesta johtuen asiaohjelmien osuus tarjonnasta on suurempi kuin osuus katselusta.

Myös radion kuuntelijat ovat tyytyväisiä YLEn asiaohjelmiin. YLE Radio Suomen eri ohjelma-alueista kuuntelijat ovat uutisten ohella kaikkein tyytyväisimpiä juuri kanavan asiaohjelmiin.

## c) Kulttuuriohjelmistot

Kulttuuriohjelmistojen osuus ohjelmatoiminnan kustannuksista oli lähes 26 % eli noin 80 miljoonaa euroa. YLE on merkittävin suomalaisen audiovisuaalisen kulttuurin tuottaja ja sen jatkuvuuden ta: draaman alueella YLE ylläpitää osaltaan genren parasta osaamista ja ammattitaitoa myös yhtiön ulkopuolella. Klassisen musiikin saralla YLE tukee suomalaista säveltaidetta tilaamalla teoksia ja ylläpitämällä sinfoniaorkesteria, jonka ohjelmiston lähtökohta on mahdollisimman korkea kotimaisuusaste. Kulttuurigenressä YLE seuraa aktiivisesti koko suomalaisen kulttuurin kenttää. YLEn lastenohjelmatuotanto on puolestaan kotimaisen animaatio- ja lastenelokuvatuotannon elinehto. YLEn lastenohjelmat tarjoavat pienen kieli-alueen lapsille sisältöjä rikkaalla äidinkielellä.

YLE on useimmissa kulttuuriohjelmistojen genreissä ylivoimaisesti suurin ja joissakin myös ainoa kotimainen toimija. Yleisösuhteen kannalta kulttuuriohjelmat ovat hajanainen ohjelma-alue; suositusta draamasta ja oman erityisyleisönsä keskuudessa paljon katsotuista lastenohjelmista varsinaisiin kulttuuriohjelmiin, jotka luonteensa vuoksi ovat erityisyleisön ohjelmia. Kotimaiset sarjafilmit, elokuvat, näytelmät ja kuunnelmat kuuluvat tärkeimpinä pidettyihin julkisen palvelun tehtäviin yhtäläillä kuin myös päivittäiset kotimaiset lastenohjelmat. Samalla tavoin kuin yleisemminkin asiaohjelmien kohdalla myös kulttuuri- ja taideohjelmien merkitys kasvaa selvästi iän myötä.

Eri ohjelmistoja kohtaan tunnettua tyytyväisyyttä tutkittaessa sijoittuu kotimainen draama kohtuullisen hyvin, vaikkakaan se ei yllä aivan asiaohjelmistojen saavuttamaan tyytyväisyyteen. Sama koskee kuitenkin kaikkia kanavia, ja eniten tyytyväisiä draaman

katsojia saavat sekä YLE TV1 (68 %) että MTV3 (67 %). YLE TV1:n kulttuuriohjelmiin on tyytyväisiä varsin suuri osa kulttuuriohjelmien katsojista, mutta ohjelmien tunnettuus on suhteellisen pieni.

YLEn lastenohjelmat ovat sisällöltään monipuolisia ja niiden yleisösuhte on vahva. Valtaosa alle 10-vuotiaiden lasten omista ohjelmasuosikeista löytyy YLE TV2:n tarjonnasta. Myös lasten vanhemmat ovat erittäin tyytyväisiä YLEn lastenohjelmiin ja arvostavat erityisesti niiden väkivallattomuutta ja turvallisuutta. Vanhemmat kokevat YLEn lastenohjelmat myös lapsia arvostavina, viihdyttävänä, kehittävinä ja oivaltavina.

#### **d) Viihdeohjelmistot**

Viihdeohjelmistoihin — urheilutarjonta mukaan lukien — käytettiin vajaa neljännes ohjelmatoiminnan kustannuksista eli noin 74 miljoonaa euroa. Osuus vastaa hyvin katsojien ja kuuntelijoiden käsityksiä YLEn ydintehtävistä vaikkapa suurten kansainvälisten urheilutapahtumien välittäjänä ja populaarikulttuurin tuottajana ja välittäjänä. YLEn radion ja television viihdeohjelmistot ovat merkittävä foorumi alan kotimaisille tekijöille. Populaarikulttuurin alueella YLE nostaa aktiivisesti esiin kotimaisia ilmiöitä monipuolisesta genrekirjosta. Urheilun alueella YLE reagoi monipuolisella tarjonnallaan joustavasti urheilukentän kehittymiseen ja nopeisiin muutoksiin. Viihteen ja populaarikulttuurin alueilla riippumattomuus kaupallisista intresseistä on YLEn tarjonnan keskeinen ominaisuus. Viihdeohjelmistojen genreissä syntyy jatkuvasti uutta kotimaista kulttuuria, jonka esiintuomisessa ja synnyttämisessä YLEllä on tärkeä roolinsa.

Viihdeohjelmistot sisältävät kaksi suositua ohjelma-aluetta, viihteen ja urheilun. Urheilutapahtumien välittäminen suomalaisille samoin kuin kotimainen viihde kuuluvat tärkeimpinä pidettyihin YLEn julkisen palvelun tehtäviin. Kotimaista viihdettä pidetään suhteellisen tärkeänä hyvän tv-kanavan ominai-

suutena, sama koskee radiossa erityisesti musiikkia, jota pidetään hyvän radiokanavan tärkeimpänä ominaisuutena.

YLEn urheiluohjelmien lajikirjo käsittää noin 40 urheilulajia ja tyytyväisyys YLEn urheilutarjontaan on lähes yhtä yksimielistä kuin uutisten kohdalla. Myös tyytyväisyys television kotimaisiin viihdeohjelmiin on varsin korkealla tasolla. Tällä hetkellä erityisen tyytyväisiä ollaan YLE TV1:n kotimaiseen viihteeseen, ja tyytyväisyys ylittää hieman MTV3:n saaman arvion. YLEn radiokanavien musiikista ja sopivasta viihteellisyydestä saa kuuntelijoilta korkeimman arvion YLEX.

Jäljempänä esiteltävien erityistehtävien, kuten hartausohjelmien ja erilaisten vähemmistöpalvelujen kustannukset olivat kahdeksan miljoonaa euroa.

#### **Ohjelmatoiminnan monipuolisuus ja erityisryhmien palvelu**

Lakisääteisen tehtävänsä mukaisesti YLE edistää ohjelmatoiminnassaan sukupuolten ja eri väestöryhmien välistä tasa-arvoa sekä monikulttuurisuutta. Lähtökohtana on yleisöjen etnisen, kulttuurisen ja sosiaalisen taustan, uskonnon sekä iän huomioon ottaminen ohjelmatoiminnan kehittämisessä.

Seuraavassa esimerkkejä monipuolisuuden, monikulttuurisuuden ja tasa-arvonäkökulman toteutumisesta vuonna 2003 yhtiön eri kanavilla:

YLE TV1:n ohjelmistossa monipuolisuus ja monikulttuurisuus tarjoavat teemoja ja näkökulmia kautta koko kanavan ohjelmatyyppikirjon. Kanavan tavoitteena on olla YLEn kanavista kansainvälisimmin suuntautunut sekä myös kanava, joka tutustuttaa katsojansa monikulttuuriseen arkeen Suomessa.

Monikulttuurisuuden lippulaivana kanavalla on maahanmuuttajien elämästä Suomessa kertova Basaari, joka on jo seitsemän vuoden ajan ollut vakiintunut osa YLE TV1:n ohjelmistoa. Syksyllä käynnistyi suomen kielen ja kulttuurin 12-osainen monimedia- ja kielikylpykurssi Supisuomea ulkomaisille ai-

kuisopiskelijoille. Monikulttuurisuuden teema näkyi vahvana myös kanavan dokumenttiohjelmistossa.

Maailman ja Suomen etninen monimuotoisuus on näkynyt YLE TV2:n ohjelmissa usealla eri tavalla. Suvaitsevuuksia on korostettu erityisesti dokumentti- ja reportaasiohjelmissa mm. D-projektin ja Pohjantähden alla -sarjan maahanmuuttajia ja pakolaisuutta käsitellessä ohjelmissa. Pikku Kakkosessa käytetään juontajina maahanmuuttajalapsia.

Saamen Radio tarjoaa uutisten ja ajankohtaismakasiinien lisäksi lasten ja nuorten ohjelmia, hartausohjelmia, viihdettä ja kulttuuria. Musiikki on pääasiassa saamelaista popia ja iskelmämusiikkia. Uutisia tuotetaan monimediaalisesti radioon, pohjoismaisiin tv-uutisiin ja internetiin. Pohjoismaiset saamenkieliset tv-uutiset näkyvät analogisesti Pohjois-Lapissa ja suomeksi tekstitettyinä digitaalisella YLE24 -kanavalla ja Internetissä.

Sukupuolten välisen tasa-arvon teemat ovat olleet laajasti esillä radion Moninainen-ohjelmassa. Moninaisuus- ja tasa-arvokysymyksiä on käsitelty myös muissa radion asiaohjelmissa läpäisyperiaatteella.

Sukupuolten tasa-arvon ohella esillä on ollut eri vähemmistöjen näkökulmia sekä alueellisia ja kulttuurisia aiheita. Romaniväestön elämää ja ajankohtaisia asioita on käsitelty viikoittain Romanihelmiä-ohjelmassa, jossa kuullaan myös romaninkieliset uutiset. Venäjänkielisiä ohjelmia lähetetään päivittäin. Myös Ylen Hyvä -kampanjaan liittyvät ohjelmat ja jutut ovat pitäneet esillä monikulttuurisuusteemaa radiossa.

FST:n Seportaget-sarja käsitteli ihmisten elämäntilanteita lähiperspektiivistä. Pitkä dokumentti De utvalda on puolestaan esimerkki monikulttuurisuusajattelusta.

YLE Radio Vegan monikulttuurisuuteen liittyviä erityispainotuksia olivat yli 140 ohjelmaa Afrikasta ja suurpanostus Latinalaiseen Amerikkaan, jota esiteltiin lähes 40 ohjelman voimin.

YLE:n monikulttuurisuutta edustavat ohjelmat vuonna 2003 saivat useita kansainvä-

lisiä palkintoja, jotka on esitelty yhtiön vuosikertomuksessa.

YLE TV1:n ja YLE 24:n päivittäinen viittomakielinen uutislähetys on YLE:n vakiintunut palvelumuoto. Kuulovammaisia ja kuuroja varten tekstitetään säännöllisesti myös kaksi päivittäistä uutislähetystä sekä laaja-alaisesti keskeisten ohjelma-alueiden ohjelmistoa kuten draamoja, dokumentteja, asiaohjelmia, opetusohjelmia, viihdeohjelmia, vaalikeskustelut sekä tietyt tapahtumat. YLE:n runsas ulkomainen, pääosin tekstitetty ohjelmisto tukee omalta merkittävältä osaltaan kuulovammaisryhmän palvelua.

Tekstitys tukee myös erityisryhmänä maahanmuuttajien palvelua.

## Hartausohjelmat

YLE Radio 1 on lähettänyt jumalanpalveluksia ja hartauksia vakiintuneen käytännön mukaisesti yhteistyössä Kirkon tiedotuskeskuksen kanssa. Vuonna 2003 aamuhartauksia kuultiin 600 ja iltahartauksia 300 kertaa. Luterilaisia, katolisia sekä vapaiden kristillisten yhteisöjen jumalanpalveluksia ja vespreitä lähetettiin 62 sekä ortodoksia jumalanpalveluslähetystä ja ehtoopalveluksia yhteensä 35. Lisäksi radioitiin viisi uskonnollista kesäjuhlaa.

YLE TV2:ssa lähetettiin vuoden 2003 aikana 37 jumalanpalvelusta, joista 18 oli suorina lähetystyksiä. Evankelisluterilaisia näistä oli 28, ortodoksia kolme ja vapaiden kirkkokuntien hartauksia kuusi. Osa hartauksista myös uusittiin maanantai-iltapäivisin. Lisäksi YLE TV2 lähetti perjantai-iltaisina hartausohjelman Pisara. Myös television hartausohjelmat tuotettiin yhteistyössä Kirkon tiedotuskeskuksen kanssa.

Vuoden 2003 YLE FST:n ruotsinkieliset hartausohjelmat ovat pääosin koostuneet jumalanpalvelusten televisioinneista, jotka ovat heijastaneet sisällöllisesti suomenruotsalaista kirkollista elämää. Ohjelmia on ollut 14,5 tuntia ja ne on lähetetty kymmeneltä eri paikkakunnalta.

YLE Radio Vega lähetti vuonna 2003 yhteensä 165 tuntia ruotsinkielisiä hartausohjelmia; Morgonandakt, Andrum ja Aftonandakt -hartaudet lähetettiin 312 päivänä. Ruotsinkielisiä jumalanpalveluksia radioitiin 63, jotka jakaantuivat ruotsinkielisten seurakuntien kesken. Hartausohjelmat toteutetaan yhteistyössä Kristliga radioutsrottetin kanssa, joka myös huolehtii hartausohjelmien alueellisesti tasapainoisesta jakaumasta.

### **Suomalaisen televisiotarjonnan monipuolisuusvertailu**

Seuraavassa esiteltävät YLE:n ohjelmistojen tarjontaa ja monipuolisuutta koskevat tiedot perustuvat Liikenne- ja viestintäministeriön selvitykseen suomalaisesta televisiotarjonnasta 2002 (Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisu 40/2003). Selvityksessä kuvataan valtakunnallisten analogisten kanavien ja digitaalisten kanavien tarjontaa kokonaisuudessaan ja kanavittain. Tarjonnan yleisen kuvauksen lisäksi selvityksessä tarkastellaan myös kanavien monipuolisuutta. Selvityksessä tarkastellaan myös erikseen julkisen palvelun tv-tarjontaa, parhaan katseluajan uutistarjontaa sekä verrataan suomalaista tv-tarjontaa ruotsalaiseen tv-tarjontaan.

Selvityksen ajankohtana valtakunnalliset kanavat (YLE TV1, YLE TV2, MTV3 ja Nelonen) lähettivät yhteensä 382 viikkotuntia ohjelmaa. Valtakunnallisesta ohjelmatarjonnasta suurin yksittäinen ohjelma-alue oli ulkomainen fiktio, joka teki neljänneksen ohjelma-ajasta. Ajankohtaisohjelmat ja urheilu yltivät yli kymmenyksen osuuksiin, ja seuraavaksi eniten tarjottiin asiaohjelmia sekä elokuvia ja viihdettä.

Ajankohtais-, asia- ja kulttuuriohjelmat, kotimaiset lastenohjelmat sekä opetusohjelmat osoittautuivat selvityksen mukaan

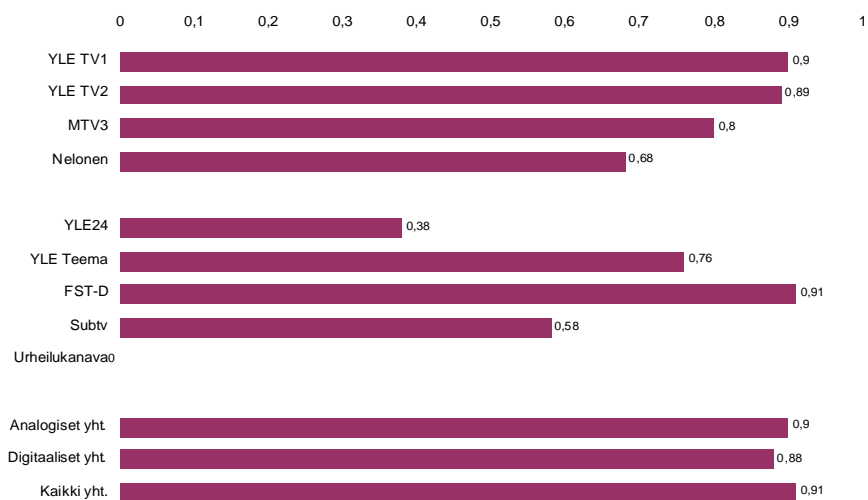
miltei täysin julkisen palvelun kanavien genreiksi. Samoin YLE:n kanavien kotimaisuusaste oli selvästi korkeampi kuin kaupallisilla kanavilla. Myös YLE:n digitaalisten kanavien tarjonta painottui informatiivisiin ohjelma-alueisiin.

YLE FST:n ohjelmisto YLE TV1:llä ja YLE TV2:lla muodosti suhteellisen vähäisestä viikkotuntimäärästä huolimatta käytännössä täyden palvelun tarjonnan. YLE FST:n ohjelmisto oli korostetun informatiivista, mutta tarjonnasta löytyi kaikkia ohjelmatyyppejä elokuvia lukuun ottamatta. Selvityksessä todetaan, että digitaalinen YLE FST-D jakaantui ohjelmistoltaan hieman tasapainoisemmin informatiivisiin ja viihteellisiin ohjelmiin.

Viiden vuoden ohjelmistojen tarkastelu tuo esille, että YLE:n analoginen tarjonta ei ole kokenut kovin suuria muutoksia. Kokonaisuutena se kasvoi vuodesta 1998 vuoteen 2002 reilut kymmenen prosenttia, parisenkymmentä viikkotuntia. Tänä aikana YLE:n tarjonta jonkin verran kotimaistui ja muuttui hieman informaatiopainotteisemmaksi. Vuonna 2002 YLE oli kymmenen prosenttiyksikön verran informatiivisempi kuin naapurimme SVT:n kokonaistarjonta.

Selvityksen mukaan vuonna 2002 suomalaisten analogisten täyden palvelun kanavien tarjonta oli kokonaisuutena ohjelmatyyppi- ja valikoimaltaan hyvin monipuolista. Analogisen tarjonnan monipuolisuudessa Yleisradion kummatkin kanavat osoittautuivat kaupallisia kilpailijoitaan selvästi monipuolisemmiksi, niin kokonaistarjonnassa kuin parhaana katseluajanakin. Kaupalliset kanavat olivat hieman kaventuneet edellisvuodesta. Digitaalisista kanavista monipuolisin oli täyden palvelun YLE FST-D. Digitaalinen tiede-, opetus- ja kulttuurikanava YLE Teema ylsi korkeampaan monipuolisuuslukuun kuin analoginen täyden palvelun Nelonen.

Kuva 3. Koko tv-ohjelmiston monipuolisuus eri kanavilla vuonna 2002  
(Liikenne- ja viestintäministeriön julkaisu 40/2003, s. 66)

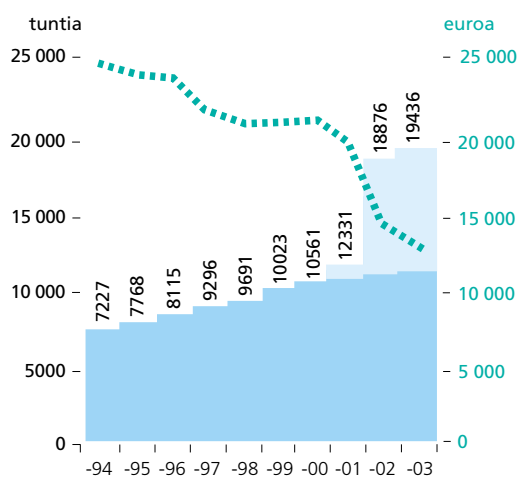


## TV- ja radiolähetysten keskituntihintakehitys

Pääosin jakelun digitalisoinnin ja uusien radio- ja tv-kanavien seurauksena YLEN tv-tarjonta on lähes kolminkertaistunut ja radiotarjonta kaksinkertaistunut viimeisten

kymmenen vuoden aikana. Vastaavana ajanjaksana lähetettyjen ohjelmatuntien keskihinnat ovat laskeneet merkittävästi:

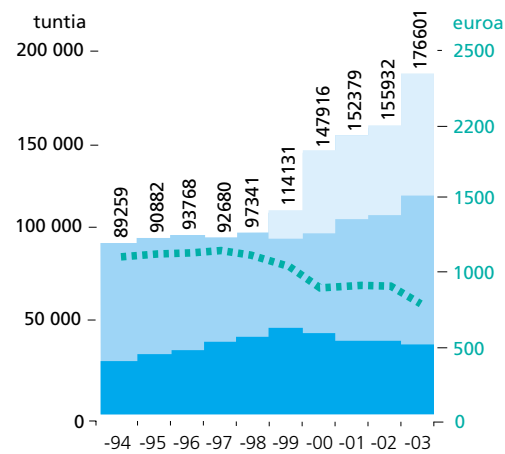
Kuva 4. YLEN tv-lähetykset ja kustannukset / ohjelmatunti v. 1994-2003



Lisäksi YLE TV Finlandin ulkomaanlähetystuntejä 5027 t v. 2003

■ euroa / lähetystunti  
■ Analogiset lähetykset ■ Digitaaliset lähetykset

Kuva 5. YLEN radiolähetykset ja kustannukset / ohjelmatunti v. 1994-2003



Lisäksi radion ulkomaanlähetystuntejä 40 836 t v. 2003

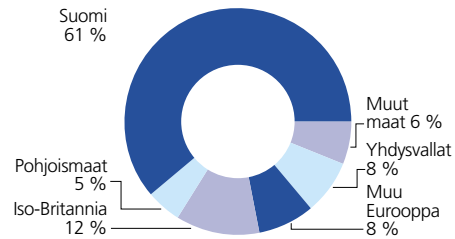
■ euroa / lähetystunti ■ Valtakunnalliset lähetykset  
■ Alueelliset lähetykset ■ DAB-lähetykset

**Ohjelmiston alkuperäjakauma**

YLEn tarjoamasta tv-ohjelmistosta on 87 % eurooppalaista ja 61 % kotimaista

tuotantoa. Uudesta kotimaisesta tuotannosta 18 % tehdään yhteistyössä suomalaisten tuotantoyhtiöiden kanssa.

Kuva 6. Ohjelmiston alkuperä v. 2003 (analogiset verkot)



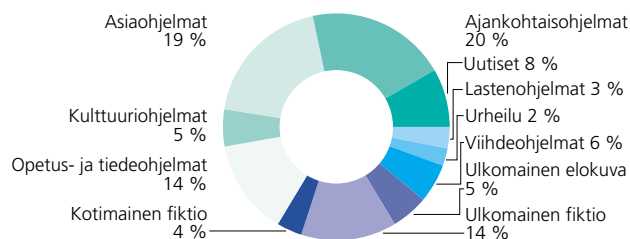
### 3. YLEn kanavat ja palvelut 2003

#### YLEn televisio

##### YLE TV1

Uutis-, ajankohtais- ja asiajournalismin kanava, joka tarjoaa myös draamaa, kulttuuri-, opetus- ja dokumenttiohjelmia sekä satiirista viihdettä. Hankintaohjelmistossa korostuu laatuelokuva ja brittiläinen tuotanto. Kanava lähetetään myös digitaalisena.

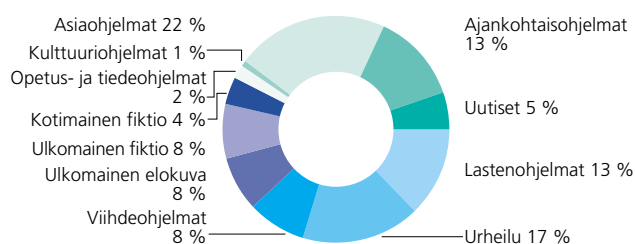
YLE TV1, ohjelmatarjonta v. 2003



##### YLE TV2

Lasten, varhaisnuorten ja urheilun pääkanava, joka tarjoaa myös draamaa ja viihdettä. Ajankohtaistarjonnassa painottuu viikoittaisuus, taustoittaminen, kotimaisuus, alueellisuus ja kansalaisjournalismi, asiaohjelmissa myös palveluohjelmisto. Kanava lähetetään myös digitaalisena.

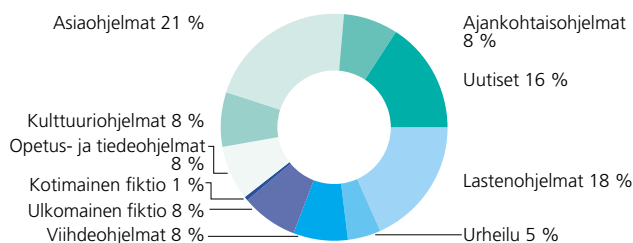
YLE TV2, ohjelmatarjonta v. 2003





**YLE FST** (YLE TV1- ja YLE TV2 -kanavilla)  
Ruotsinkielisen YLE FST:n ohjelmistoa esitetään myös analogisilla kanavilla. Ohjelmat tekstitetään suomeksi.

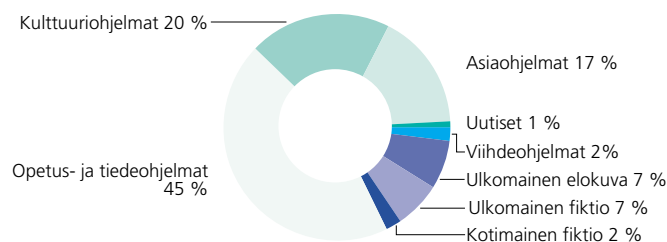
YLE FST, ohjelmatarjonta v. 2003



### YLE Teema

Digitaalinen kulttuurin, tieteen ja oppimisen erikoiskanava. Ohjelmistossa nähdään esittävän taiteen taltiointeja, klassista musiikkia, tieteen ja historian dokumentteja, elokuvia ja teemälähetyksiä.

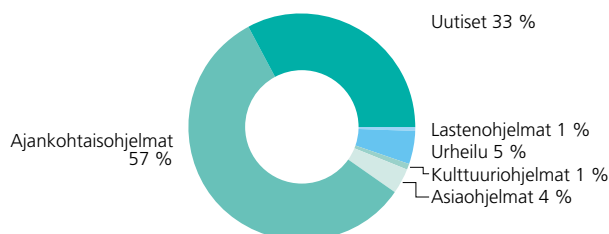
YLE Teema, ohjelmatarjonta v. 2003



### YLE24

Digi-tv:n uutis-, ajankohtais- ja tapahtumavälityksen sekä suorien urheilulähetyksen kanava, joka tuo reaaliaikaisen ja ympärivuorokautisen uutistarjonnan television lisäksi myös mm. internetiin ja mobiilivastaanottiin.

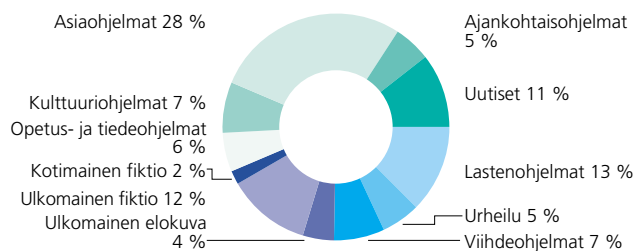
YLE24, ohjelmatarjonta v. 2003



### YLE FST-D

Digitaalinen, ruotsinkielinen täyden palvelun kanava, joka lähettää uutisia, asia- ja lastenohjelmia sekä viihdettä. Hankintaohjelmistossa painottuvat pohjoismaiset elokuvat, sarjat ja yhteistuotannot.

YLE FST-D, ohjelmatarjonta v. 2003



### YLE Teksti-TV

Uutisia, urheilua ja ohjelmatietoa ympäri vuorokauden sekä analogisessa että digitaalisessa tv:ssä. Lisäksi aihesivustot mm. säästä, liikenteestä, työstä, vapaa-ajasta sekä ohjelmien tekstitystä kuulovammaisille.

### TV Finland

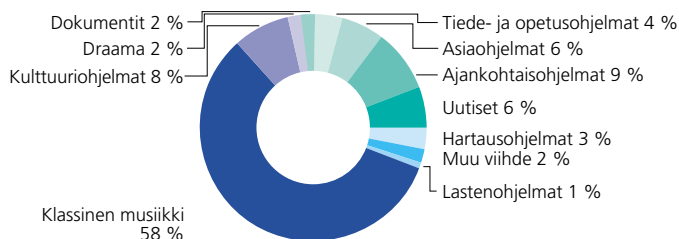
TV Finland on satelliittikanava ulkosuomalaisille. Ohjelmisto sisältää parhaat poiminnat YLEn ja MTV3:n omatuotantoisista ohjelmista. TV Finland on kahdessa satelliitissa ja palvelee katsojia yli Euroopan aina Turkkiin ja Kanariansaarille. Vuosittainen lähetysmäärä on yli 5 000 tuntia.

## YLEn radio

### YLE Radio 1

Kulttuuria, syventäviä ajankohtais- ja muita puheohjelmia. Musiikkitarjonta ulottuu klassisesta ja hengellisestä musiikista jazziin ja maailmanmusiikkiin. Kanava välittää Radion sinfoniaorkesterin konsertit.

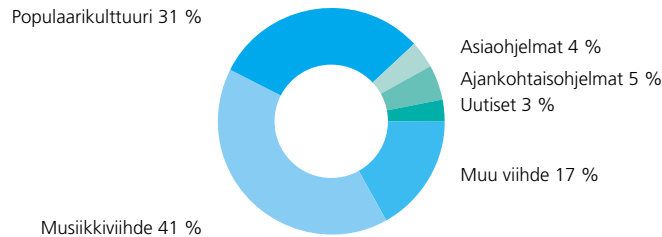
YLE Radio 1, ohjelmatarjonta v. 2003



### YLEX

Uutta kotimaista ja ulkomaista pop- ja rockmusiikkia, populaarikulttuuria ja musiikin erikoisohjelmia. Monimediainen, nopeasykkeisen ohjelmavirran ja radiopersoonien kanava.

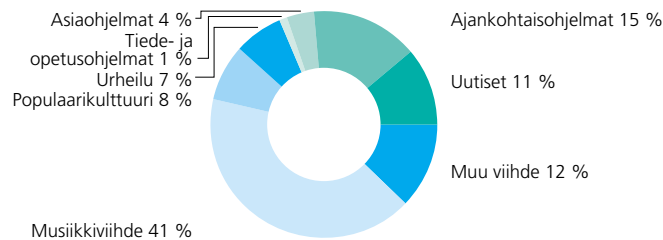
YLEX, ohjelmatarjonta v. 2003



### YLE Radio Suomi

Valtakunnallinen ja alueellinen uutis-, palvelu- ja kontaktikanava, jonka ohjelmistoon kuuluvat myös urheilu ja viihde. Musiikkitarjonta kotimaista ja ulkomaista iskelmää, aikuis- ja nostalgiapoppia.

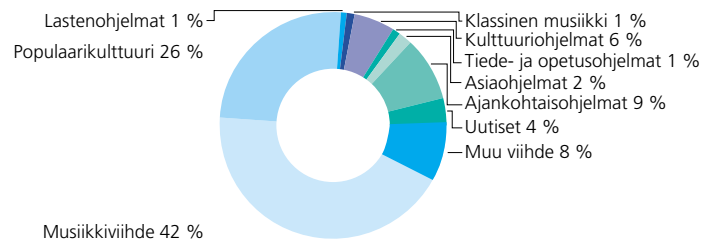
YLE Radio Suomi, ohjelmatarjonta v. 2003



### YLEQ

Arjen asiaa, populaarikulttuuria ja politiikkaa nuorille aikuisille. Musiikkitarjonta on uutta ja uudehkoa pop- ja rock-musiikkia. Kuuluvuusalue analogisesti pääkaupunkiseutu ympäristöineen, digitaalisesti Etelä-Suomi, kanava lähetetään myös digi-tv:ssä.

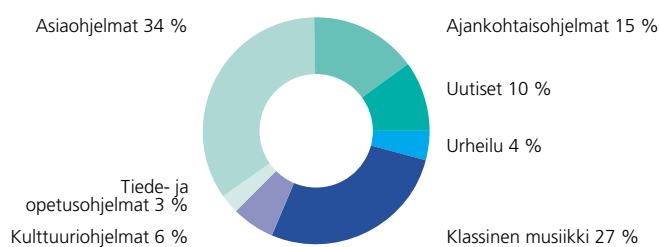
YLEQ, ohjelmatarjonta v. 2003



### YLE Radio Peili

Digitaalinen uutis- ja ajankohtaiskanava, joka esittää YLEn muiden radio- ja tv-kanavien puheohjelmia ja klassista jazzia. Lisäpalveluna YLE Eduskuntakanava. YLE Radio Peili lähetetään myös digi-tv:ssä.

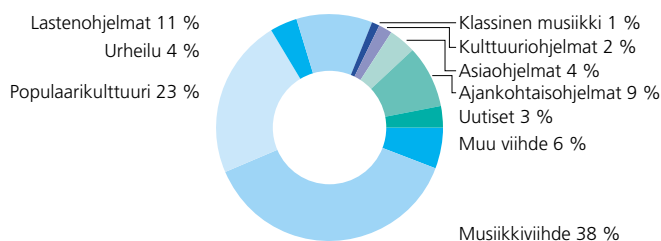
YLE Radio Peili, ohjelmatarjonta v. 2003



### YLE Radio Extrem

Ruotsinkielinen ajankohtaiskeskustelun ja populaarikulttuurin kanava, joka lähettää uutisia, lastenohjelmia ja urheilua. Musiikkitarjonta on uutta pop- ja rockmusiikkia ja musiikin erikoisohjelmia.

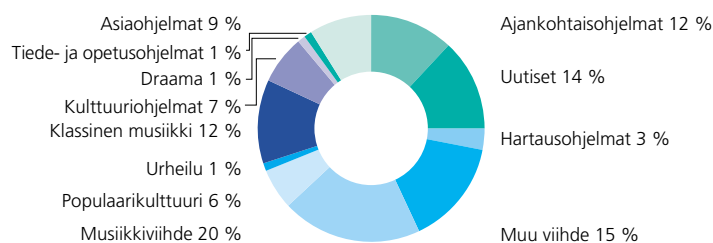
YLE Radio Extrem, ohjelmatarjonta v. 2003



### YLE Radio Vega

Ruotsinkielinen uutis- ja ajankohtaiskanava, joka tarjoaa myös kulttuuria ja alueohjelmia. Kanavalla soi aikuispop, jazz ja klassinen musiikki.

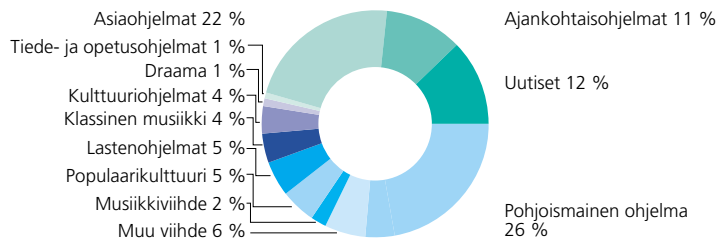
YLE Radio Vega, ohjelmatarjonta v. 2003



### YLE FSR+

Digitaalinen lisäpalvelu tarjoaa päiväsaikaan YLE Radio Vegan ja YLE Radio Extremen puheohjelmia ja pohjoismaisia uutis-, ajankohtais- ja kulttuuriohjelmia. Palvelu lähetetään myös digi-tv:ssä.

YLE FSR+, ohjelmatarjonta v. 2003



**Radio Finland** on ulkomailla kuuntelua varten suunniteltu täyden palvelun radiokanava. Ohjelmisto käsittää uutisten ja ajankohtaislähetysten ohella keskeisiä YLE:n kotimaisten radiokanavien lähetyksiä. Lisäksi Radio Finland tuottaa ulkomailla pitempään oleskelevien tarpeisiin erityisohjelmistoa. Vuosittainen lähetysmäärä on 41 000 tuntia. Radio Finland tarjoaa myös satelliittipalveluja ja on kuultavissa internetin kautta.

### YLE:n aluelähetykset

YLE on vuoden 2003 aikana lisännyt alueellisia lähetyksiä. Alueelliset tv-uutiset käynnistettiin maaliskuussa Hämeessä sekä Uudellamaalla ja marraskuun alussa niin Itäkuin Kaakkois-Suomessakin. Paikallisia kymmenen minuutin mittaisia tv-uutislähetyksiä oli vuoden lopussa seitsemän. Lapissa YLE tekee saamenkielisiä tv-uutisia yhdessä Ruotsin ja Norjan yleisradioyhtiöiden kanssa. Kun Pohjanmaan uutiset keväällä 2004 aloittavat, alueelliset tv-uutiset kattavat koko Suomen.

Myös radiossa alueellista ohjelma-aikaa on lisätty. Radiostrategian päivityksen yhteydessä YLE Radio Suomen maakuntaradioille siirtyi aiempaa suurempi vastuu päiväajan lähetyksistä. Maakuntaradiot lähettivät arki-

päivisin 11 tuntia alueellista ohjelmaa. Viisi ruotsinkielistä alueradiota lähettivät lähes 900 tuntia ohjelmia, jotka ovat kuultavissa rannikkoseudulla. Lapissa toimiva Saamen Radio lähettää ohjelmaa pohjois-, inarin- ja koltansaameksi.

Televisiotyön myötä maakuntaradioiden tuotantotapoja on uudistettu osin monimediaisiksi. Tavoitteena on, että alueiden uutistyössä samaa aineistoa käytetään radiossa, televisiossa, internetissä ja mobiilipalveluissa. Tämä on edellyttänyt koulutusta ja toimenkuvien uudistamista.

### YLE:n uudet palvelut

Yleisölle halutaan taata mahdollisuus vastaanottaa ohjelmia eri tavoin, minkä vuoksi sisältötarjontaa välitetään radio- ja tv-verkkojen lisäksi internetissä ja televerkoissa. Lisäksi YLE tuottaa ja tarjoaa tv- ja radio-ohjelmistoon liittyviä oheis- ja lisäpalveluja.

**Internet** on YLElle yhä tärkeämpi julkisen palvelun kanava. Netti tarjoaa mahdollisuuden osallistumiseen ja vuorovaikutukseen: nettikeskustelut sekä yleisön ideat, kysymykset ja palaute ovat olennainen osa jo monia tv- ja radio-ohjelmia. Internet on tärkeä myös siksi, että se mahdollistaa YLE:n ohjelmien ja muun informaation vastaanoton ajasta ja

paikasta riippumatta. Keskimäärin YLEn sivuilla vieraili vuoden aikana 1 009 000 eri kävijää kuukaudessa. Vuonna 2002 eri kävijöitä oli keskimäärin 634 000 kuukaudessa.

Mobiililaitteisiin välitettävä tarjonta lisääntyy. YLEn **mobiilipalvelut** tuovat mm. uutiset yleisön saataville liikuttaessa kotimaassa tai ulkomailla. Tärkeimmät uutiset lähetetään tilaajille reaaliaikaisesti tekstiviesteinä ja kuvaviestikatsauksina. Viestipalvelut saa suomeksi ja ruotsiksi sekä osin englanniksi tai vaikkapa alueittain. Urheilusta on omat erityispalvelunsa. Palvelut toimivat kaikkien

kotimaisten operaattoreiden liittymillä. Lisäksi niitä voi käyttää wap-puhelimilla mobiililaitteille sovitetuilta internetsivuilta.

**Digitaalisen television lisäpalvelut** täydentävät YLEn ohjelmatarjontaa. Marraskuussa 2003 käynnistetty digitaalinen teksti-tv on palvelujen keskipiste, josta löytyy erilaisia sisältökokonaisuuksia sekä ohjelma-alueittain että kanavittain. Myös eri ohjelmiin on tuotettu lisäpalvelusovelluksia. YLEn digi-tv:n lisäpalvelut toimivat kaikilla markkinoilla olevilla MHP-vastaanottimilla.

## 4. YLEn yleisösuhde 2003

### Yleisösuhteen päätrendit

Yleisradion ohjelmatarjontaan oltiin vuonna 2003 varsin tyytyväisiä. Tyytyväisyys sekä YLEn televisio- että radiokanavia kohtaan lisääntyi ja tyytyväisyys koko YLEn tarjontaan pysyi ennallaan.

### Radiokanavien päivitys

Tammikuussa 2003 tehdyn YLEn radiokanavien päivityksen myötä syntyivät radiokanavat YLE Radio 1, YLEX, YLE Radio Suomi ja pääosin vain digitaalisena kuunneltava YLEQ. Päivitys perustui edellisen, vuonna 1990 tehdyn radiouudistuksen tuloksena syntyneisiin radiokanaviin, joiden nimiä ja ohjelmistoja nyt uudistettiin. Lisäksi sen avulla haluttiin parantaa YLEn radion ajankoh- taista ja syventävää tiedonvälitystä, alueellista läsnäoloa sekä nuorten yleisöjen palvelua.

Radiokanavien päivitys toteutettiin, koska radion toimintaympäristö oli muuttunut ratkaisevasti edellisestä, vuoden 1990 kanavauudistuksesta. Varsinkin 1990-luvun loppupuolella tapahtunut kaupallisten radioiden toiminnan voimakas keskittyminen, toiminta-alueiden laajeneminen sekä eri kohderyhmille suunnattujen radioasemien käynnistäminen näkyivät kuuntelijaosuuksien muutoksina markkinoilla, joita YLE oli siihen asti hallinnut.

Päivitys onnistui päätavoitteissaan. YLEn viime vuosien kuunteluajan osuuden laskeva trendi pysähtyi, vaikka radion päivittäisissä kuunteluajoissa olikin vuoden aikana lievää

laskua. Samoin YLEn kanavien tavoitavuuden laskeva trendi hidastui. Viikon aikana YLE tavoitti 67 % suomalaisista. YLE Radio Suomi oli edelleen selkeä markkinajohtaja. Tyytyväisimpiä päivityksiin olivat YLEX:n kuuntelijat, YLE Radio 1:n tyytyväisyys pysyi ennallaan ja hieman muita tyytymättömmiä päivitykseen olivat YLE Radio Suomen kuuntelijat.

### Katselun ja kuuntelun kehitys

Television katselu-aika nousi edelleen hieman vuoden 2003 aikana. Huomattavaa on, että nuorten yleisöjen tv:n katselu on edelleen laskusuunnassa. Digikanavien katselu on yhä varsin marginaalista ja neljä suurta analogista kanavaa jakavat edelleen pääosan katselusta.

Vuonna 2003 lähes kaikki suomalaiset eli 96 % yli 15-vuotiaista katseli tai kuunteli YLEn kanavia viikoittain vähintään kaksi tuntia. Vastaavasti 66 % seurasi sekä YLEn radio- että tv-kanavia viikon aikana vähintään kaksi tuntia. YLE on saavuttanut suomalaiset erittäin hyvin: viikon aikana koko väestö seuraa joko tv:n tai radion kanavia ja noin kaksi kolmesta molempia.

TV-mittaritutkimuksen mukaan suomalaiset katsoivat televisiota vuonna 2003 päivittäin keskimäärin 2 tuntia 53 minuuttia. YLEn tv-kanavien osuus koko katseluun käytetystä ajasta oli 44 %. Kansallisen Radiotutkimuksen mukaan radiota kuunneltiin keskimäärin 3 tuntia 26 minuuttia, josta YLEn radiokanavien osuus oli 51 %. Yhteensä radiota kuun-

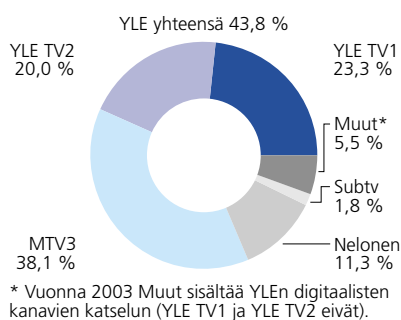
neltiin ja tv:tä katsottiin 6 tuntia 19 minuuttia päivässä. YLEn televisio- ja/tai radiokanavien osuus koko tästä ajasta oli 48 %.

Television katseluun käytetty aika on edelleen hitaassa kasvussa, vuodesta 2002 vuoteen 2003 kasvua päivittäisessä katseluun käytetyssä ajassa on 2 minuuttia.

YLEn televisiokanavien markkinaosuus laski yhden prosenttiyksikön edellisvuodesta. Tämä selittyy osittain sillä, että verrattuna edelliseen vuoteen, vuonna 2003 järjestettiin vain vähän urheilun suurtahtumia, joiden televisioinnit keräävät perinteisesti paljon katsojia YLEn kanaville. Vertailun vuoksi MTV3:n osuus kasvoi prosenttiyksikön ja Nelosen osuus säilyi ennallaan edellisvuoteen verrattuna.

Digi-tv-laitteiden määrä kotitalouksissa kasvoi selvästi vuoden aikana: Tilastokeskuksen Kuluttajabarometrin mukaan marraskuussa digi-tv oli yhteensä 10,9 %:ssa talouksista. Tämä luku käsittää niin maanpäälliset, kaapeli- kuin satelliittidigitelevisionkin, mutta ei vuoden lopulla hankittuja vastaanottimia, joita tv-kauppioiden mukaan ostettiin paljon jouluksi.

Kuva 7. Tv-kanavien osuudet päivittäisestä katseluajasta (%) vuonna 2003



TV-mittaritutkimus: Finnpanel Oy – YLE Yleisötutkimus

Television päivittäinen tavoitavuus laski vuonna 2003 edellisvuodesta yhden prosenttiyksikön. YLEn tavoitavuus on ollut pitkään nousujohteinen, edellisen kerran ta-

voitavuus laski edeltävästä vuodesta vuonna 1997. Televisio tavoitti vuonna 2003 päivittäin 77 % väestöstä, eli noin 3,5 miljoonaa yli 10-vuotiaista suomalaista. Päivittäin YLEn kanavat tavoittavat 67 % suomalaisista, MTV3:n päivittäinen tavoitavuus on 67 % ja Nelosen 41 %. Viikon aikana YLEn kanavat tavoittavat 92 % yli 10-vuotiaista suomalaisista, ja kaiken kaikkiaan televisio tavoittaa viikon aikana 94 % suomalaisista.

(Tavoitavuudella televisionkatselun yhteydessä tarkoitetaan niiden henkilöiden määrää per vuorokausi, jotka katsovat televisiota vähintään yhden minuutin).

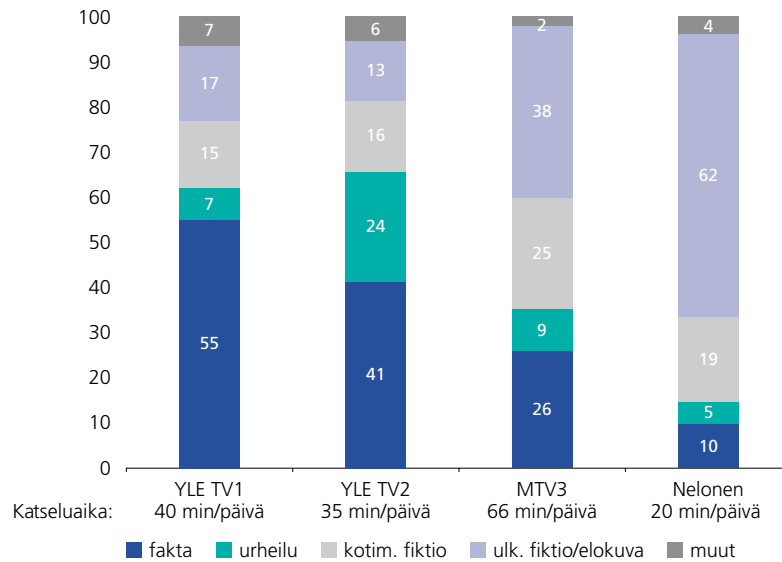
Vuonna 2003 YLE kasvatti katseluosuutta kahdessa vanhimmassa ikäryhmässä viisi prosenttiyksikköä, vastaavasti MTV3:n katseluosuus em. ikäryhmissä väheni saman verran. Eniten tv:n katselu kasvoi yli 65-vuotiailla, kaikkiaan 12 minuuttia edellisvuodesta. Televisionkatseluaan vähensivät eniten 15–24 -vuotiaat, joiden katselu-aika lyheni noin 8 minuuttia edellisvuodesta. Tämän ryhmän katselun vähennys koski ennen kaikkea urheiluohjelmien katselua, mikä johtuu viime vuoden suppeammasta urheilutarjonnasta.

Eniten televisiota katsottiin vuonna 2003 uudenvuodenpäivänä, loppiaisenä, eduskuntavaalien tulosiltana sunnuntaina 16.3. sekä itsenäisyyspäivänä 6.12. Näinä päivinä televisiota katsottiin yli 4,5 tuntia vuorokaudessa. Vuoden katsotuin tv-ohjelma oli YLE TV1:n lähettämä itsenäisyyspäivän vastaanotto, jota seurasi yli kaksi miljoonaa tv-katsojaa.

Suomalaiset arvostavat monipuolista ohjelmatarjontaa, mikä näkyy katseluun käytetyn ajan jakautumisesta. Television äärellä viettämästään päivittäisestä lähes kolmesta tunnista suomalainen televisionkatsoja käyttää noin kolmanneksen faktohjelmien ja toisen kolmanneksen ulkomaisten sarjafilmi- en sekä elokuvien katseluun. Viidennes televisionkatselusta kuluu kotimaisen viihteen ja fiktion parissa ja runsas kymmenesosa urheilun seuraamiseen.



Kuva 8. Ohjelmaluokkien osuudet tv-kanavien katselusta (%) vuonna 2003



TV-mittaritutkimus: Finnpanel Oy – YLE Yleisötutkimus

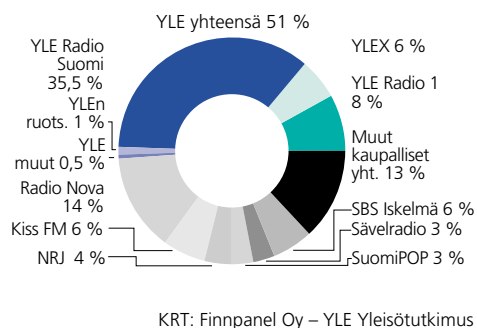
Katsojat pitävät faktaohjelmistoa tärkeänä osana YLE:n tv-tarjontaa. YLE TV1:n painotus uutis- ja ajankohtaisjournalismiin, kansainväliseen näkökulmaan, dokumentteihin sekä kulttuurin ja opetuksen peruspalveluihin näkyy myös katselussa. YLE TV1:n katsotuista ohjelmista puolet on uutis- ja ajankohtais- sekä asiaohjelmia, dokumentteja ja muuta faktaohjelmistoa. Jäljelle jäävä katseluaika käytetään urheilun, kotimaisen viihteen ja fiktion ja ulkomaisten elokuvien ja sarjojen seurassa. YLE TV2:n urheiluohjelmiin ja viihteeseen suuntautuminen näkyy sekin katselussa, mutta myös faktaohjelmien osuus katselusta on Kakkosella suuri.

Radiota kuunneltiin vuonna 2003 päivittäin keskimäärin 3 tuntia 26 minuuttia päivässä, mikä on 11 minuuttia vähemmän kuin vuonna 2002. Radionkuunteluun käytetty

aika palasi siten takaisin vuoden 2001 tasolle. Radiokanavien tammikuisen kanavapäivityksen jälkeen viime vuosien laskeva trendi pysähtyi YLE:n kuunteluosuudessa, joka pysyi edellisen vuoden tapaan 51 %:ssa.

YLE Radio Suomi on säilyttänyt edelleen markkinajohtajan asemansa. Sen kuuntelu on kuitenkin vähentynyt vuodesta 2002, joskin kuuntelun väheneminen ei ollut enää niin suurta kuin esim. vuosien 2001 ja 2002 välillä. YLE Radio 1:tä kuunneltiin vuonna 2003 hieman enemmän kuin Ylen Ykköstä vuonna 2002. Uuden YLEX:n kuuntelu oli koko väestön keskuudessa samalla tasolla kuin Radiomafian kuuntelu aiemmin, mutta omassa kohderyhmässään, 17–27 -vuotiaiden keskuudessa uudistetun kanavan suosio on lisääntynyt. Seuraavassa kuviossa esitetään eri kanavien kuunteluosuudet sekä muutokset edellisestä vuodesta.

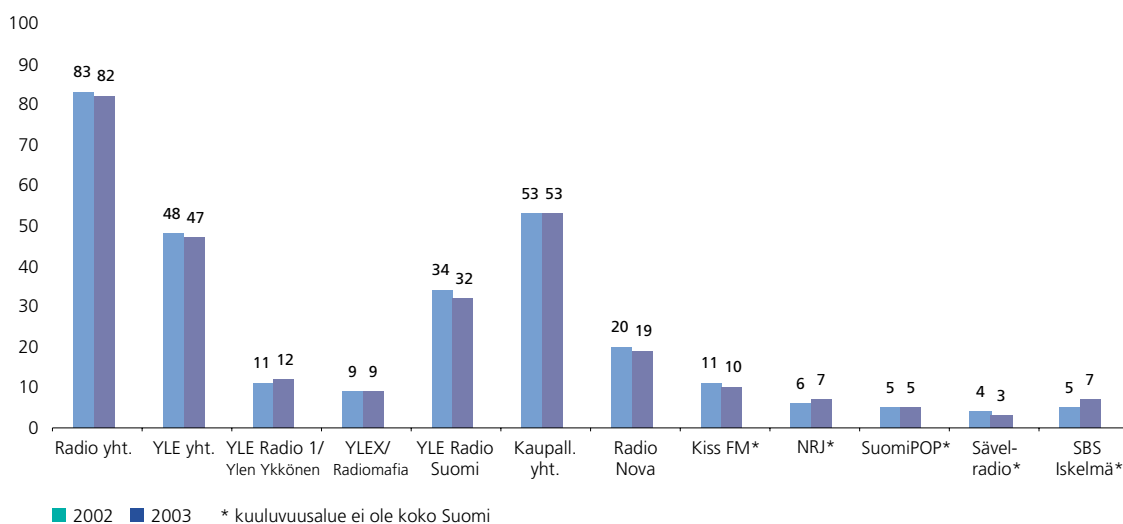
Kuva 9. Radiokanavien osuudet päivittäisestä kuunteluajasta vuonna 2003



Peräti 97 % yli 9-vuotiaasta väestöstä kuuntelee radiota keskimääräisen viikon aikana, ja päivittäin radio tavoittaa 82 % väestöstä. Viime vuosina YLE:n radiokanavien yhteinen päivittäinen tavoitavuus on ollut laskusuunnassa ja kanavapäivityksen jälkeenkin laskua edelleen tapahtui.

(Tavoittavuudella radiokuuntelun yhteydessä tarkoitetaan niiden kuuntelijoiden osuutta yli 9-vuotiaasta väestöstä, jotka kuuntelevat kanavaa vähintään puolet yhdestä 15-minuuttisjaksosta. Keskimääräisen päivän tavoitavuus lasketaan eri viikonpäivien tavoittavuuden keskiarvona.)

Kuva 10. Radiokanavien päivittäinen tavoitavuus vuodesta 2002 vuoteen 2003 (%)



### Tyytyväisyys YLE:n tarjontaan

Suomalaisilta kysyttiin, miten tyytyväisiä he ovat Yleisradion radio- ja tv-ohjelmatarjontaan kokonaisuutena. Kaikkiaan 81 % yli 15-vuotiaista katselijoista ja kuuntelijoista oli vähintään melko tyytyväisiä YLE:n ohjelmatarjontaan. Tyytyväisyys on hieman laskenut

(kaksi prosenttiyksikköä) edellisestä vuodesta niin naisten kuin miestenkin keskuudessa. Muutos ei kuitenkaan ole tilastollisesti merkitsevä.

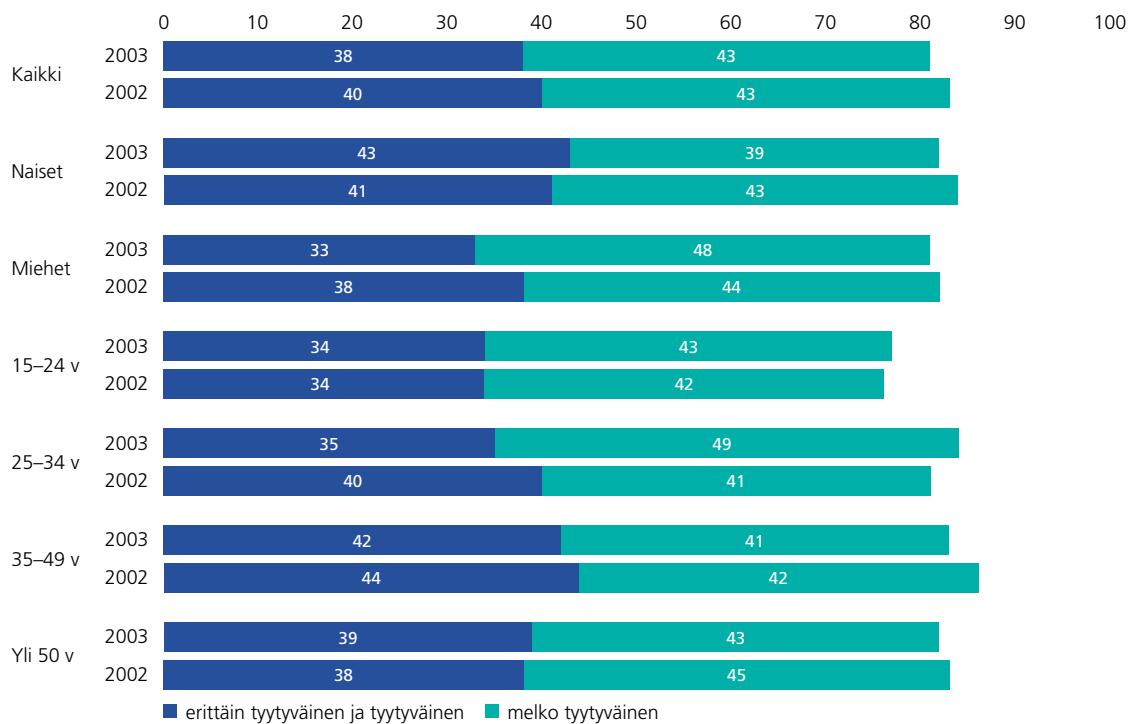
Tyytyväisimpiä YLE:n ohjelmatarjontaan ovat 25–34 -vuotiaat, joista 84% on vähintään melko tyytyväisiä YLE:n koko ohjelmatarjontaan. Kahdessa nuorimmassa ikäryh-

mässä tyytyväisyys YLEn ohjelmiin on hieman kasvanut, eniten tyytyväisyys taas on laskenut kahdessa vanhimmassa ikäryhmässä. Aiempina vuosina tyytyväisimpiä YLEn tarjontaan ovat useimmin olleet kahteen vanhimpaan ikäryhmään kuuluvat.

Enemmistön kantaa YLEn ohjelmatarjontaan on pitkään kuvannut vaihtoehto ”mel-

ko tyytyväinen”. Parin aiemman vuoden aikana tyytyväisimpien (erittäin tyytyväinen ja tyytyväinen) osuus hitaasti kasvoi, mutta vuonna 2003 tämä kehitys pysähtyi. Tässä mielessä katsojien ja kuuntelijoiden suhde YLEen on viime vuoden aikana pysynyt käytännöllisesti katsoen ennallaan.

Kuva 11. Tyytyväisyys YLEn tv- ja radio-ohjelmatarjontaan (%)



YLE Yleisötutkimus

YLE Katsojatytyväisyys -tutkimuksen mukaan tyytyväisyys YLEn kanaviin on pysynyt muutaman viime vuoden ajan ennallaan, sen sijaan tyytyväisyys kaupallisiin kanaviin on hitaasti laskenut. Vuonna 2003 tyytyväisyys YLEn tv-kanaviin kokonaisuutena ja MTV3:een on samaa tasoa (80 % vähintään ”melko tyytyväisiä”). YLEen kokonaisuutena

ollaan useammin tyytyväisiä kuin kumpaankaan sen kanavaan yksinään. Tämä kertoo osaltaan, että kanavat täydentävät toisiaan.

YLE Kuuntelijatytyväisyys -tutkimuksen mukaan kuuntelija on valitsemaansa kanavaan edelleen erittäin tyytyväinen. Tyytyväisyys eri kanaviin on edellisvuodesta jonkin verran muuttunut, mutta edelleen, kanavas-

ta riippumatta, noin 90 % kuuntelijoista on vähintään jossain määrin tyytyväinen radio-kanavaansa.

YLEn kanavista ollaan tyytyväisimpiä YLEX:ään. Kanavan kuuntelijoista 37 % kertoo olevansa erittäin tyytyväinen siihen, ja ainakin jossain määrin tyytyväisiä kuuntelijoita kanavalla on peräti 93 %. YLE Radio 1 ja YLE Radio Suomi jäävät hieman YLEX:n varjoon tässä suhteessa.

Eniten tyytyväisyyttä tuntuvat herättävän kanavat, joiden ohjelmisto on tarkasti profiloitu esimerkiksi tietyn musiikkimaun suhteen. Yksittäinen radionkuuntelija seuraa säännöllisesti vain osaa kaikista tarjolla olevista kanavista, joten kaikki kuuntelijat eivät osaa sanoa mielipidettään kaikista kanavista. YLE Radio Suomeen, maan kuunnelluimpaan kanavaan, oltiin kaikkien vastaajien keskuudessa myös kaikkein tyytyväisimpiä.

## 5. YLEn yleisöt ja julkinen palvelu

### YLEn julkisen palvelun tehtävien tärkeys

Suomalaisten suhtautumista YLEn julkisen palvelun tehtäväalueisiin on selvitetty vuodesta 1997. Tutkimus on tehty pääpiirteisään yhdenmukaisesti vuosittain, ja julkisen palvelun eri tehtäväalueet sisältyvät siihen suhteellisen kattavasti.

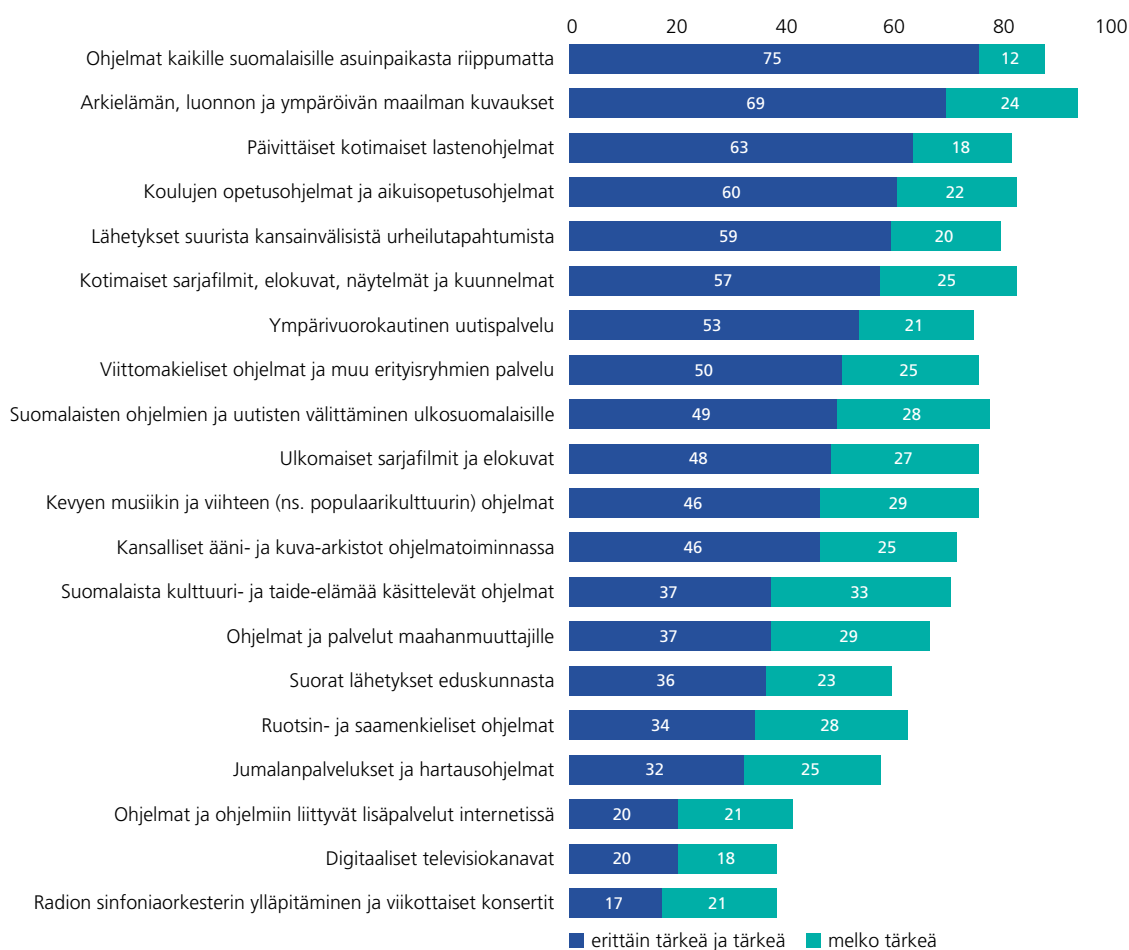
Suomalaiset pitävät julkisen palvelun perinteisimpiä ohjelma-alueita ja palveluita kaikkein tärkeimpinä. Arkielämän, luonnon ja ympäröivän maailman kuvaukset ohjelmissa samoin kuin yleinen julkisen palvelun periaate ”ohjelmat kaikille suomalaisille samalla maksulla asuinpaikasta riippumatta” saavat selvän enemmistön kannatuksen. Kielivähemmistöjen ohjelmat, hartausohjelmat ja eduskuntalähetykset eivät yllä koko väestön keskuudessa aivan samoihin lukemiin kuin esimerkiksi kotimaiset lastenohjelmat, urheilutapahtumat tai ympärivuorokautiset uutiset, mutta erot eivät ole suuria. Tämentyypiset erityisohjelmistot koetaan kuitenkin selkeästi osaksi julkista palvelua.

Julkisen palvelun tehtävien tärkeydestä vallitsee varsin suurin yksimielisyys. Erot sosiodemograafisten taustatekijöiden mukaan tarkasteltuina ovat pieniä. Johdonmukaisin ero löytyy sukupuolten välillä: naiset arvosta-

vat useimpia julkisen palvelun tehtäviä miehiä enemmän. Naisten ja miesten arvostuserot ovat pienimpiä tärkeimpinä pidetyillä ohjelma-alueilla ja suurimpia erityisohjelmistojen (maahanmuuttajien palvelujen, klassisen musiikin, hartausohjelmien, kielivähemmistöjen ohjelmien, suomalaista kulttuuri- ja taide-elämää käsittelevien ohjelmien ja opetusohjelmien) kohdalla. Lähetysisiä suurista urheilutapahtumista, internetpalveluja ja digitaalisia televisiokanavia miehet arvostavat selvästi naisia enemmän.

Ikäryhmien välillä erot ovat varsin pieniä. Nuoret pitävät useimpia YLEn julkisen palvelun tehtäviä yhtä tärkeinä kuin muutkin ikäryhmät, mutta uskonnollisia ohjelmia, eduskunta-lähetysisiä, suomalaista kulttuuri- ja taide-elämää käsitteleviä ohjelmia sekä Radion sinfoniaorkesteria vähemmän tärkeinä kuin muut ikäryhmät. Uskonnollisten ohjelmien ja eduskuntalähetysten tärkeys lisääntyy selvästi iän myötä. Jokin verran eroa havaitaan myös koulutuksen mukaan. Koulutetuimmat pitävät selvästi muita ryhmiä enemmän opetusohjelmia, lähetysisiä eduskunnasta, kulttuuriohjelmia, Radion sinfoniaorkesterin konsertteja, kansallisten kuva- ja ääniarkistojen käyttöä ohjelmissa ja dokumenttiohjelmia tärkeinä julkisen palvelun osa-alueina.

Kuva 12. YLEn julkisen palvelun tehtävien tärkeys (%) vuonna 2003



YLE Yleisötutkimus

### YLEn onnistuminen julkisen palvelun tehtävässään

Syksyllä 2003 tehdyn kyselyn mukaan suomalaiset katsovat YLEn onnistuneen varsin hyvin sille laissa ja eri säädöksissä määrättyjen julkisen palvelun tehtävien hoidossa radiossa, televisiossa ja internetissä.

Kouluarvosanalla mitattuna YLE saa parhaan arvion, keskimäärin 7,9, perustehtävänsä suorittamisesta eli ohjelmien lähettämisestä kaikille suomalaisille. Lähes yhtä hy-

vin (ka. 7,8) YLE on onnistunut suurten suomalaiskansallisten tapahtumien ja kokemusten sekä luotettavan ja riippumattoman tiedon välittämisestä. Myös viranomaistiedotusten välittämisestä ja varautumisesta poikkeusoloihin YLE saa varsin hyvän arvosanan ottaen huomioon Helsingissä tapahtuneen ja YLEn valtakunnallisetkin radiokanavat mykistäneen sähkökatkoksen.

Tulokset ovat samansuuntaisia kuin julkisen palvelun ohjelma-alueiden tärkeydessä. YLE saa parhaimmat arviot niiden tehtävien

hoidosta, joiden voidaan selvimmän nähdä koskettavan kaikkia. Sen sijaan erityistehtävissä onnistumisessa YLE saa keskimäärin hieman huonompia arvosanoja. Tämä johtuu osittain siitä, että niitä ei välttämättä nähdä omalta kannalta kovinkaan oleellisina, mutta muut ihmiset huomioon ottaen niitä ei varsinaisesti haluta vastustaakaan. Toisaalta jotkut kansalaisryhmät kohdistavat tiettyihin erityistehtäviin hyvinkin suuria odotuksia. Tämä saattaa osaltaan selittää sitä, että kansalaisten opiskelun tukemisessa ja varsinkin hartausohjelmien tarjonnassa YLEn katsotaan onnistuneen hieman huonommin kuin perustehtävissä.

Eri taustaryhmittäin tarkasteltaessa erot ovat varsin vähäisiä. Johdonmukaisin ero löytyy ikäryhmittäisestä tarkastelusta. Verrattu-

na nuorempiin vanhimmat vastaajat katsovat YLEn onnistuneen mainittujen tehtävien hoidossa keskimäärin hieman huonommin, erityisesti em. hartausohjelmien tarjoamisessa.

Kaikkien kysytyjen tehtäväalueiden hoidosta yhteensä YLE saa varsin hyvän keskiarvon: 7,6. Annettujen arvosanojen hajonta on myös hyvin pientä koko vastaajajoukossa.

Tämä johtuu kenties siitä, että vaikka useimmilla ihmisillä ei ole kovinkaan vahvaa kantaa näihin asioihin, mutta he kuitenkin ymmärtävät julkisen palvelun tehtävien ja veloitteiden tärkeyden sekä vaativuuden ja suhtautuvat YLEn toimintaan näillä alueilla myönteisesti. YLEn tehtävien hoidon nykytaso saa siis selkeän hyväksynnän.

### Kuva 13. Käsitys YLEn onnistumisesta tehtäviensä hoidossa vuonna 2003

Käsitys YLEn onnistumisesta eri tehtävien hoidossa radiossa, televisiossa ja internetissä. Keskiarvo kouluarvosana-asteikolla (4–10)

	Kaikki vastaajat
1. "Ohjelmien lähettäminen kaikille suomalaisille asuinpaikasta riippumatta"	7,9
2. "Suurten suomalaiskansallisten tapahtumien ja kokemusten välittäminen"	7,8
3. "Luotettavan ja riippumattoman tiedon välittäminen"	7,8
4. "Viranomaistiedotusten välittäminen ja varautuminen poikkeusoloihin"	7,6
5. "Suomalaisen kulttuurin edistäminen"	7,6
6. "Sananvapauden edistäminen"	7,6
7. "Tietoyhteiskunnan edistäminen"	7,5
8. "Rentouttavan ajanvietteen tarjoaminen"	7,5
9. "Demokratian tukeminen ja yhteiskunnallisen keskustelun edistäminen"	7,5
10. "Teknisen kehityksen edelläkävijänä toimiminen"	7,4
11. "Suvaitsevaisuuden vahvistaminen"	7,4
12. "Kansalaisten opiskelun tukeminen"	7,4
13. "Hartausohjelmien tarjoaminen"	7,1
Em. tehtävien hoitamisesta annettujen arvosanojen keskiarvo	7,6

## 6. Varautuminen poikkeusoloihin

Laki Yleisradio Oy:stä (1380/1993) velvoittaa YLEn välittämään viranomaistiedotuksia ja varautumaan yleisradiotoiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa. Myös viestintämarkkina-laki (393/2003) velvoittaa YLEä palveluyrityksenä valmiussuunnittelulla ja poikkeus-oloihin varautumisella huolehtimaan siitä, että sen toiminta jatkuu mahdollisimman häiriöttömästi myös valmiuslaissa (1080/1991) tarkoitetuissa poikkeusoloissa sekä normaaliolojen häiriötilanteissa. Valtioneuvoston asetuksessa viestintämarkkinoihin liittyvästä varautumisvelvollisuudesta ja viranomaistiedotteiden välittämisen velvollisuudesta (838/2003) veloitetaan liikenne- ja viestintäministeriön päätöksessään nimeämät, yhteiskunnan johtamisen tai turvallisuuden taikka elinkeinoelämän toimintakyvyn varmistamisen kannalta merkityksellisessä asemassa olevat teleyritykset laatimaan varautumissuunnitelman normaaliolojen häiriötilanteita sekä valmiuslaissa tarkoitettuja poikkeusoloja varten. Lisäksi asetuksessa määritetään teleyritysten velvoitteet viranomaistiedotuksen välityksessä. Uusittu lainsäädäntö antaa hyvän perustan YLElle varautumistehtävien suorittamiseen.

Vuonna 2003 YLE välitti 113 viranomais-tiedotusta. Niistä 81 koski teleliikenteen häiriötä, jolloin soittaminen hätäkeskukseen oli estynyt ja siitä varoitettiin kuuntelijoita sekä annettiin ohjeet miten tulee toimia onnettomuustapauksessa. Muut 32 olivat tieto virheellisesti annetusta hälytysmerkistä, ilmoitus vaarallisen henkilön liikkeelläolosta jne. Yhtään hätätiedotetta ei tullut välitettäväksi. Hätätiedotteen YLE on velvollinen välittämään heti hätätiedotteiden välitysjärjestelmän avulla myös kaupallisten radioiden

kautta. YLEn valmiuksia viranomaistiedotteiden välitykseen voidaan kokonaisuutena pitää hyvinä, vaikka elokuussa 2003 sähkökatkon aikana YLE Radio Suomen lähetys katkesi kahdeksan minuutin ajaksi.

YLEssä varautuminen poikkeusolojen toimintaan käsittää etukäteisvalmistelut, valmiussuunnittelun sekä valmiuskoulutuksen ja -harjoitukset.

YLEllä on poikkeusolojen toimintaa varten rakenteellisesti suojatuissa tiloissa toimitilat, jotka mahdollistavat

- hätätiedotteiden lähetyksen kaikissa olosuhteissa

- Yleisradion ohjelmien lähettämisen kahdella radiokanavalla sekä yhdellä televisiokanavalla

- ohjelmien lähettämisen myös muualta kuin pääkaupunkiseudulta, jos se sieltä syystä tai toisesta estyy

- ulkomaille suunnatut suomenkieliset lähetykset

- Yleisradion omien työntekijöiden ja vieraiden suojaamisen.

Vuonna 2003 saatettiin loppuun vuonna 2002 alkanut poikkeusolojen televisiostudion ja -tarkkaamon uusinta.

YLEn varautumisperiaatteet ja valmiusohje on hyväksytty yhtiön hallituksessa 15.10.2002. Sen pohjalta on vuonna 2003 uusittu eri toimialojen ja toimintojen valmiussuunnitelmia. Henkilövaraukset on viimeksi päivitetty sotilasläänien esikuntien kanssa vuonna 2002.

YLEn poikkeusolojen johtotehtäviin sijoitetut ovat pääosin käyneet valtakunnallisen tai alueellisen maanpuolustuskurssin.

YLE on itse järjestänyt 1996 vuodesta alkaen omia valmiusharjoituksia kahden vuo-



den välein. Yhteen harjoitukseen osallistuu noin 150 henkeä sekä Pasilasta että maakuntaradioista. Harjoitukset ovat kestäneet yhdestä kahteen päivää. Kaikkiin tähän mennessä järjestettyihin harjoituksiin on osallistunut myös Digita Oy henkilöstöä ja suuri joukko yhteistoimintaviranomaisia.

Vuoteen 2003 saakka YLE on ollut sähköisen joukkoviestinnän toimijoista ainoa, jolla on lakisääteinen tehtävä varautua yleisradio-toiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa. Tästä johtuen YLE on Digita Oy:n ohella

ainoa yritys, joka on suunnitelmallisesti kehittänyt poikkeusolojen valmiuksiaan mm. varustamalla poikkeusolojen tarpeisiin soveltuvia toimitiloja. Se on myös ainoa yritys, jossa on säännöllisin harjoituksin valmistauttu poikkeusolojen tehtävien hoitamiseen. YLEn julkisen palvelun tehtävä välittää viranomaistiedotuksia ja varautua yleisradio-toiminnan hoitamiseen poikkeusoloissa on edelleen ajankohtainen ja yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisen kannalta välttämätön tehtävä.

## 7. Julkisen palvelun toimintaedellytysten määrittely eurooppalaisella ja kansallisella tasolla vuonna 2003

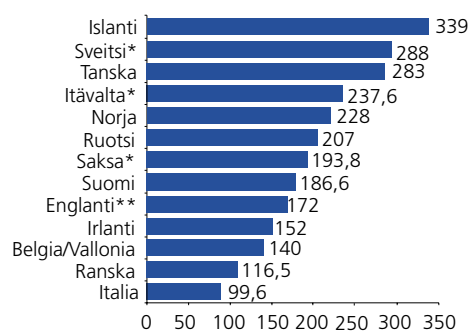
Julkisen palvelun yleisradiotoiminta EU:ssa jatkui vuonna 2003 EU:n perussopimukseen Amsterdamissa 1997 liitetyn julkisen palvelun yleisradiotoimintaa koskevan pöytäkirjan sääntelemissä vakiintuneissa puitteissa. Pöytäkirjan mukaan jäsenvaltioiden julkinen yleisradiotoiminta liittyy suoraan jokaisen yhteiskunnan demokraattisiin, yhteiskunnallisiin ja kulttuurisiin tarpeisiin samoin kuin tarpeeseen turvata viestinnän moniarvoisuus. Edelleen pöytäkirjan mukaan Euroopan yhteisön perustamissopimuksen määräykset eivät rajoita jäsenvaltioiden toimivaltaa rahoittaa julkista yleisradiotoimintaa, siinä määrin kuin rahoitus myönnetään yleisradioyrittäjälle kunkin jäsenvaltion antaman, määrittelemän ja järjestämän julkisen palvelun tehtävän täyttämiseksi, ja siinä määrin kuin rahoitus ei vaikuta yhteisön kauppaj- ja kilpailuolosuhteisiin sellaisessa laajuudessa, että se olisi yleisen edun vastaista, kun samalla otetaan huomioon tällaisen julkisen palvelun tehtävän hoitaminen. Pöytäkirja liitettäneen sellaisenaan myös EU:n uuteen perustuslakiin.

Euroopan komissio antoi lisäksi vuonna 2001 tiedonannon valtiontukea koskevien säästösten soveltamisesta julkisen palvelun yleisradiotoimintaan. Komissio ratkaisee tapauskohtaisesti, onko julkisen palvelun yleisradiotoiminta ja erillisesti säännelty julkinen palvelu (yleisiin taloudellisiin tarkoituksiin liittyvät palvelut) määritelty asianmukaisesti kansallisessa lainsäädännössä ja mikä on niiden välinen rajanveto.

Julkisen palvelun yleisradiojärjestelmät vaihtelevat EU:ssa maittain kuitenkin siten, että lähtökohtana on maantieteellisesti ja sisällöllisesti kattavan, monipuolisen ja myös

erilaisia vähemmistöjä palvelevan toiminnan järjestäminen. Yleisin rahoitustapa on tv-lupamaksun ja mainonnan yhdistelmä, vaikka muitakin rahoitustapoja, esimerkiksi suora valtiontuki, esiintyy. Suomi sijoittuu maksun suuruutta vertailtaessa EU- ja ETA-maiden keskikastiin. Englannissa ja Ruotsissa on parhaillaan vireillä laajoja selvityksiä julkisen palvelun yleisradiotoiminnan ja sen rahoituksen järjestämisestä. Selvitykset liittyvät normaaliin, uutta toimilupakautta koskevaan päätöksentekoon.

Kuva 14. Tv-maksut Euroopassa v. 2004 (euroa)




\* Tv- ja radioluvan summa, koska tv-luvanhaltijan on hankittava myös radiolupa jos hänellä on radio.  
\*\* 1.4.2004 alkaen. (Kurssi 2.1.2004.)

Maanpäällisen televisiotoiminnan digitalisointi on vireillä useimmissa EU-maissa. Tämä toiminta on käynnistynyt jo Englannissa, Ruotsissa, Espanjassa, Saksassa ja Suomessa. Euroopan yleisradioliiton EBU:n koostamat tiedot eri maiden aikatauluista esitetään seuraavassa kuvassa.

Kuva 15. Maanpäällisen televisiotoiminnan digitalisointi Euroopassa

	Lainsäädäntö	Kevyt aloitus	Täysi aloitus	Switch off
<b>Toimivat alustat</b>				
UK (2002 uusi aloitus)	heinäk. 1996	syysk. 1998	marrask. 1998	2006 to 2010
Ruotsi	toukok. 1997	huhtik. 1999	syysk. 1999	2008
Espanja (2004 uusi al.)	lokak. 1998	touko. 2000	toukok. 2000	2011
Suomi	toukok. 1996	elok. 2001	lokak. 2002	2007
Saksa, Berliini	keväät 2002	marrask. 2002	1. vuosin. 2003	jatkuu 2010
Hollanti	1999	huhtik. 2003	4. vuosin. 2003	aloitus 2004
<b>Tulevat alustat</b>				
Italia	2001	2004	2004	2006
Sveitsi	2003	2004	2005	2015
Ranska	elok. 2000	2004	2005	2008+
Norja	maalisk. 2002	2005	2006	aloitus 2006
Itävalta	2001	2005	2005	2012
Portugali	2000	2005	2006	2010
Tanska	jouluk. 2002			2011
Belgia	2002			Flanderi 2005
Irlanti	maalisk. 2001			2010
Kreikka				

Vuoteen 2005 mennessä useimmat läntisen Euroopan maat aloittavat DTT:n



### Viestintälainsäädännön uudistus ja parlamentaarisen työryhmän työskentely

Suomessa yleisradiotoiminnan toimintaedellytyksiin liittyvä merkittävin tapahtuma oli kesällä 2002 voimaan astunut viestintälainsäädännön uudistuksen ykkösvaiheeseen liittynyt valtion televisio- ja radorahastoa koskevan lain muutos, jossa kaupallisten tv-yhtiöiden ko. rahastoon maksama toimilupamaksu puolitettiin ja digitaalinen lähetystoiminta jätettiin kuluvana toimilupakautena toimilupamaksun ulkopuolelle. Muutokset vähensivät YLE:n tuloja vuonna 2003 yli 20 miljoonaa euroa.

Liikenne- ja viestintäministeriö asetti toukokuussa 2003 parlamentaarisen työryhmän, jonka tehtävänä on laatia ehdotus

Yleisradion rahoituksen järjestämisestä siirtäessä kokonaan digitaaliseen televisiotoimintaan ottaen tässä yhteydessä huomioon Yleisradion toimintaedellytysten pitkäjänteinen turvaaminen täyden palvelun tehtävän toteuttamisessa, yhtiön toiminnan tehostamismahdollisuudet sekä yhtiön rahoitusmallin vaikutukset suomalaisiin viestintämarkkinoihin. Työryhmällä on lisäksi joukko erityistehtäviä, jotka liittyvät digitaaliseen televisiotoimintaan siirtymisen aikatauluun ja siirtymisen edistämiseen, ns. must carry -säätelyyn, julkisen palvelun tehtävään ja Yleisradion hallintomallin mahdollisiin muutostarpeisiin. Työryhmän määräaika on 30.9.2004. Väliraportti työn edistymisestä ja ehdotukset digitaaliseen televisiotoimintaan siirtymisen aikataulusta ja siirtymisen edistämisestä annettiin joulukuussa 2003.

## 8. Hallintoneuvoston toimintakertomus

Yleisradio Oy:stä annetun lain 6 §:n 1 momentin 11 kohdan mukaan hallintoneuvoston tulee antaa vuosittain eduskunnalle kertomus yhtiön toiminnasta.

### Hallintoneuvoston tehtävät

Hallintoneuvosto on eduskunnan nimeämä Yleisradion Oy:n ylin hallintoelin. Yleisradio Oy:stä annetun lain 6 §:n mukaan sen tehtävänä on:

1) ottaa sekä erottaa yhtiön toimitusjohtaja, jonka toimikausi on viisi vuotta, sekä vahvistaa hänen palkkansa ja muut toimeen liittyvät ehdot;

2) valita yhtiön hallitus siten, että se edustaa molempia kieliryhmiä ja riittävää asiantuntemusta tämän lain 7 §:n mukaisten julkisen palvelun tehtävien hoitamisessa;

3) päättää asioista, jotka koskevat toiminnan huomattavaa supistamista tai laajentamista taikka yhtiön organisaation olennaista muuttamista;

4) pitää huolta, että erityisesti julkisen palvelun ohjelmatoiminnan mukaiset tehtävät tulevat suoritetuksi;

5) päättää seuraavan vuoden talousarviosista;

6) antaa valtuus yhtiön toiminimen kirjoittamiseen;

7) tarkastaa ja hyväksyä hallituksen vuosikertomus;

8) valvoa yhtiön hallintoa ja antaa varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta;

9) valvoa, että yhtiökokouksen päätökset pannaan täytäntöön; sekä

10) kutsua koolle yhtiökokous ja valmistella siinä käsiteltävät asiat;

11) antaa yhtiön toiminnasta vuosittain kertomus eduskunnalle.

Hallintoneuvosto voi ratkaista muitakin hallituksen sille alistamia asioita.

### Hallintoneuvoston toiminta kertomusvuoden aikana

Hallintoneuvosto kokoontui vuoden 2003 aikana kahdeksan kertaa. Hallintoneuvoston kokouksia valmisteleva hallintoneuvoston työjaosto kokoontui kertomusvuoden aikana seitsemän kertaa.

Hallintoneuvosto hyväksyi Yleisradion hallituksen vuosikertomuksen ja antoi varsinaiselle yhtiökokoukselle lausuntonsa tilinpäätöksestä ja tilintarkastuskertomuksesta 1.4.2003.

Hallintoneuvosto kutsui koolle Yleisradio Oy:n varsinaisen yhtiökokouksen, joka pidettiin 7.5.2003. Yhtiökokous vahvisti Yleisradion tuloslaskelman ja taseen sekä myönsi yhtiön hallintoneuvoston ja hallituksen jäsenille sekä toimitusjohtajalle vastuuvapauden.

Hallintoneuvosto hyväksyi 16.12.2003 Yleisradio Oy:n budjetin vuodelle 2004. Vuoden 2004 budjetin lähtökohtana on yhtiön kustannusten pitäminen vuoden 2001 tasolla. Vuosittaista vaihtelua kustannuksiin tuovat lähinnä urheilun kansainvälisten lähetysoikeusmaksujen muutokset. Tavoite tarkoittaa jatkuvaa toimintojen tehostamista ja uusien, mahdollisimman järkevien toimintatapojen kehittämistä sekä yhtiön omin toimenpitein että yhteistyössä kumppaneiden kanssa.

Hallintoneuvosto nimesi 16.12.2003 Yleisradio Oy:n hallituksen vuodelle 2004.

Hallintoneuvosto käsittelee toimintavuoden aikana yllä mainittujen asioiden lisäksi mm. seuraavia kysymyksiä:

- Televisiomaksun tarkistaminen
- Digitaalisen televisiolähetysverkon laajentaminen koko maan kattavaksi
- Yleisradio Oy:n kannanotto digitaaliseen televisiotoimintaan siirtymisen nopeuttamista koskevasta parlamentaarisen televisioryhmän väliraportista
- Yleisradion kolmivuotissuunnitteluasiakirja YLE 2006 sekä
- Yleisradio Oy:n digistrategiat
- Digita Oy:n osakkeiden myynti

Hallintoneuvosto päätti 6.5.2003 televisiomaksun tarkistamista koskevan esityksen tekemisestä valtioneuvostolle. Esitys oli liikenne- ja viestintäministeriön asettaman parlamentaarisen työryhmän ehdotuksen mukainen. Hallintoneuvosto esitti, että televisiomaksua korotettaisiin 13 % vuoden 2004 alusta ja vuoden 2005 alusta lukien televisiomaksua korotettaisiin vuosittain inflaatiota vastaavasti lisättynä 1 %:lla analogisten ja digitaalisten päällekkäisten lähetyskustannusten kattamiseksi ja sisältöpalvelujen kehittämiseksi. Tämä 1 % säilyisi, kunnes päällekkäinen analoginen ja digitaalinen toiminta loppuu. Valtioneuvosto antoi 22.5.2003 asetuksen, jolla televisiomaksua korotettiin hallintoneuvoston esityksen mukaisesti.

Digitaalisen televisiolähetysverkon laajentamisesta koko maan kattavaksi päätettiin hallintoneuvostossa vuoden 2003 aikana. Digitaalisen televisiolähetysverkon laajentamisesta kattamaan n. 94 prosenttia väestöstä elokuun alkuun 2004 mennessä päätettiin hallintoneuvostossa 27.5.2003. Hallintoneuvosto teki 16.12.2003 päätöksen seuraavasta laajennusvaiheesta, jonka myötä lähetysverkko kattaa myös Lapin ja tämän myötä maan koko väestön vuoden 2005 syksyyn mennessä. Päätösten seurauksena koko maan kattavat digitaaliset televisiolähetykset ovat kaikkien saatavilla vuoden 2005 syksyyn mennessä.

Liikenne- ja viestintäministeriön asettama parlamentaarinen televisioryhmä antoi väliraporttinsa "Kohti digiaikaa" 8.12.2003. Työryhmä esitti väliraportissaan, että Suomessa siirryttäisiin kokonaan digitaaliseen televisiotoimintaan siirtymisen 31.8.2007. Hallintoneuvosto yhtyi työryhmän esitykseen vahvistaen Yleisradio Oy:n lausunnon, jossa yhtiö ilmoitti kannattavansa työryhmän esitystä digitaalisiin lähetysryhmiin siirtymisen ajankohdasta sekä kannatti muiltakin osin työryhmän ehdotuksia.

Hallintoneuvosto käsittelee kertomusvuoden aikana jatkuvana prosessina Yleisradion rakenneuudistuksen etenemistä mm. kolmivuotisen strategisen suunnittelun seurannan ja yhtiön budjetin käsittelyn yhteydessä. Hallintoneuvosto vahvisti kokouksessaan 18.11.2003 yhtiön strategisen kolmivuotissuunnitteluasiakirjan "YLE 2006".

Hallintoneuvosto seurasi toimintavuoden 2003 aikana myös tiiviisti yhtiön tasa-arvo-ohjelman edistymistä.

Hallintoneuvosto seurasi kertomusvuoden aikana digitaalisen television ja radion kehitystä, digitaalisten vastaanotinten yleistyä sekä digitaalisten lähetysten MHP-standardin mukaisten palvelujen kehitystä Suomessa ja kansainvälisillä markkinoilla. Hallintoneuvosto perehtyi digitaalisen television ja radion kehitykseen sekä yhtiön digistrategiaan hallintoneuvoston aloitteesta järjestetyssä seminaarissa 11.2.2003.

Hallintoneuvosto perehtyi digitaalisten vastaanotinlaitteiden kehitykseen ja keskeisten laitevalmistajien tarjontaan kansainvälisillä kulutuselektronikan International Funkausstellung -messuilla Berliinissä 1—2.9.2003. Matkan aikana hallintoneuvosto tutustui myös Rundfunk Berlin-Brandenburgin harjoittamaan digitaaliseen televisiolähetystoimintaan sekä Berlin-Brandenburgin osavaltiossa elokuussa 2003 toteutetun analogisen lähetysverkon sulkemisesta saatuihin kokemuksiin yleisradiotoiminnan harjoittajien ja valvontaviranomaisen näkökulmasta.

Televisio- ja radio-ohjelmien jakelusta vastaavan Digita Oy:n osakekannasta 41 % myytiin Télédiffusion de France S.A:lle 4.7.2003 allekirjoitetulla sopimuksella. Myynti tapahtui hallintoneuvoston 19.12.2000 tekemän päätöksen antamin valtuuksin. Hallintoneuvosto kirjasi asiaa koskevan selvityksen saaduksi 31.8.2003.

### Hallintoneuvoston jäsenet

Yleisradio Oy:n hallintoneuvoston kokoonpano vaihtui vuoden 2003 aikana, kun eduskunta valitsi 16.3.2003 pidettyjen eduskuntavaalien jälkeen täysistunnossa 2.4.2003 yhtiölle uuden hallintoneuvoston.

Vuonna 2003 Yleisradio Oy:n hallintoneuvoston jäseninä toimivat 2.4.2003 saakka seuraavat henkilöt:

Kansanedustaja Markku Laukkanen, puheenjohtaja  
 Psykiatri Claes Andersson  
 Kansanedustaja Pirjo-Riitta Antvuori  
 Kansanedustaja Maria Kaisa Aula  
 Kansanedustaja Jouni Backman  
 Kansanedustaja Jyri Häkämies  
 Kansanedustaja Liisa Jaakonsaari  
 Kansanedustaja Reijo Kallio  
 Kansanedustaja Antti Kalliomäki, varapuheenjohtaja  
 Kansanedustaja Toimi Kankaanniemi  
 Kansanedustaja Irina Krohn  
 Kansanedustaja Annika Lapintie  
 Kansanedustaja Mika Lintilä  
 Kansanedustaja Markku Markkula  
 Filosofian kandidaatti Seppo Niemelä  
 Valtiotieteen maisteri Velipekka Nummikoski  
 Kansanedustaja Kalevi Olin  
 Kansanedustaja Margareta Pietikäinen  
 Kansanedustaja Mirja Ryyänen  
 Kansanedustaja Martti Tiuri  
 Kansanedustaja Pia Viitanen  
 Kouluttaja Markku Vuorensola  
 Henkilöstön edustajat:  
 Toimittaja Timo-Erkki Heino

Huoltomestari Juhani Mäkelä  
 sekä  
 hallintoneuvoston ja hallituksen sihteeri,  
 lakiasian päällikkö Kirsi-Marja Okkonen

Vuonna 2003 hallintoneuvoston työjaostoon kuuluivat 2.4.2003 saakka seuraavat henkilöt:

Kansanedustaja Markku Laukkanen, puheenjohtaja  
 Kansanedustaja Maria Kaisa Aula  
 Kansanedustaja Jyri Häkämies  
 Kansanedustaja Liisa Jaakonsaari  
 Kansanedustaja Antti Kalliomäki  
 Kansanedustaja Toimi Kankaanniemi  
 Kansanedustaja Irina Krohn  
 Kansanedustaja Annika Lapintie  
 Kansanedustaja Markku Markkula  
 Kansanedustaja Margareta Pietikäinen

2.4.2003 alkaen hallintoneuvoston jäseninä toimivat seuraavat henkilöt:

Kansanedustaja Markku Laukkanen  
 Kansanedustaja Mikko Alatalo  
 Valtiotieteen lisensiaatti Maria Kaisa Aula  
 Kansanedustaja Jouni Backman  
 Kansanedustaja Jyri Häkämies  
 Kansanedustaja Liisa Jaakonsaari  
 Kansanedustaja Toimi Kankaanniemi  
 Kansanedustaja Marjukka Karttunen  
 Kansanedustaja Jyrki Katainen  
 Kansanedustaja Irina Krohn  
 Kansanedustaja Annika Lapintie  
 Kansanedustaja Mika Lintilä  
 Kansanedustaja Riikka Moilanen-Savolainen  
 Kansanedustaja Reino Ojala  
 Kansanedustaja Kalevi Olin  
 Filosofian maisteri Mirja Ryyänen  
 Kansanedustaja Kimmo Sasi  
 Puoluesihteeri Berth Sundström  
 Kansanedustaja Esko-Juhani Tennilä  
 Kansanedustaja Marja Tiura  
 Kansanedustaja Pia Viitanen  
 Henkilöstön edustajat:  
 Toimittaja Timo-Erkki Heino  
 Huoltomestari Juhani Mäkelä

sekä  
hallintoneuvoston ja hallituksen sihteeri,  
lakiasiaan päällikkö Kirsi-Marja Okkonen

Hallintoneuvoston työjaostoon kuuluivat  
2.4.2003 alkaen seuraavat henkilöt:

Kansanedustaja Markku Laukkanen, pu-  
heenjohtaja

Kansanedustaja Jouni Backman

Kansanedustaja Jyri Häkämies

Kansanedustaja Irina Krohn

Kansanedustaja Annika Lapintie

Varajäsenet:

Valtiotieteen lisensiaatti Maria Kaisa Aula  
(Laukkanen)

Kansanedustaja Liisa Jaakonsaari  
(Backman)

Kansanedustaja Kimmo Sasi (Häkämies)

Kansanedustaja Toimi Kankaanniemi  
(Lapintie)

Puoluesihteeri Berth Sundström (Krohn)

Yleisradio Oy:n hallitukseen kuuluivat  
vuonna 2003 seuraavat henkilöt:

Toimitusjohtaja Arne Wessberg, puheen-  
johtaja

Toimialajohtaja Olli-Pekka Heinonen

Toimialajohtaja Seppo Härkönen

Toimialajohtaja Ann Sandelin

Yhtiön henkilöstö on nimennyt hallituk-  
seen edustajakseen toimitussihteeri Eeva  
Vuortaman.

### **YLEn toiminnan ja talouden ohjaus**

YLEn hallintoneuvosto on vahvistanut yh-  
tiön talouden puitteet vuoteen 2008 saakka.  
Talous- ja rahoitussuunnittelun lähtökohta-  
na on, että YLEn tulos rahoituserien jälkeen  
on tasapainossa vuonna 2008.

Viestintämarkkinalainsäädännön uudista-  
miseen liittyen liikenne- ja viestintäministeriö  
asetti vuonna 2001 työryhmän, jonka tehtä-  
vänä oli selvittää televisiotoiminnan toimin-  
taedellytysten parantamista Suomessa. Yhti-  
ön rahoitusstrategia perustuu keskeisiltä  
osiltaan parlamentaarisen työryhmän yksi-  
mielisiin esityksiin.

YLEn tulevan toiminnan rahoituksen arvi-  
ointiin vaikuttavat keskeisesti seuraavat teki-  
jät: jakelun digitalisoinnista aiheutuvat kus-  
tannukset, toimilupamaksujen puolittumi-  
nen, Digita Oy:n osakkeiden myynnistä saa-  
dut tulot sekä em. parlamentaarisen työryh-  
män yksimieliset televisiomaksun tasoa kos-  
kevat esitykset.

Radio- ja televisio-ohjelmien jakelun ja  
vastaanottamisen digitalisointi merkitsee  
sitä, että lähivuodet toimitaan kahden järjes-  
telmän puitteissa. Ohjelmien lähettäminen  
sekä analogisesti että digitaalisesti aiheuttaa  
päällekkäisiä kustannuksia.

Yleisradiotoiminnan rahoitusjärjestelmää  
on muutettu siten, että kaupallisten televi-  
sioyhtiöiden maksama toimilupamaksu on  
viestintämarkkinalain voimaantulon myötä  
puolitettu. Tämä vähentää vuositasolla YLEn  
tuottoja 20—25 miljoonalla eurolla.

YLEn on näin ollen kyettävä kattamaan  
ohjelmatoiminnan lisäämisestä aiheutuvat  
kustannukset yhtiön tuottojen samanaikai-  
sesti supistuessa. Tämä on ollut mahdollista  
ylimenokauden ajan Digita Oy:n osakkeiden  
myynnistä saatujen ja saatavien tulojen tur-  
vin.

Rahoitusratkaisuun liittyen YLE on jatka-  
nut toimintatapojensa ja rakenteidensa ke-  
hittämistä. Yhtiön kustannustaso sopeuteti-  
in vuoden 2003 budjetin yhteydessä hallin-  
toneuvoston vahvistaman rahoituspuiteasia-  
kirjan menokehyksiin. Käyttömenobudjetti  
oli noin 18 miljoonaa euroa eli runsaat neljä  
prosenttia pienempi kuin vuonna 2002.

YLEn ohjelmatoiminnan kokonaisuuden  
hahmottaminen vain kanavien kautta on kan-  
navien lukumäärän kasvaessa yhä hanka-  
lampaa. Tämän vuoksi YLEn ohjelmatoimin-  
nan suunnittelua on kehitetty siten, että kol-  
men vuoden tavoitteellinen suunnittelu ja  
kehittäminen tapahtuu ohjelmistoaluekoh-  
teisesti. Näistä tavoitteista johdetaan toimi-  
alojen ja kanavien vuosittaiset operatiiviset  
toimeksiannot.

Pääosin jo toteutetuilla toimituksellisen  
työn rakennemuutoksilla varmistetaan, että  
YLEn laaja ja monipuolinen osaaminen on

entistä joustavammin useamman jakelutien käytössä. Tämä merkitsee osaamiskeskusperusteisen toimintamallin vahvistamista koko yhtiössä.

Teknisten resurssien ja yhtiön tukitoimintojen kehittämisessä korostuvat yhtenäinen ylläpito- ja investointipolitiikka sekä ulkopuolisten kumppanuus-suhteiden kehittäminen. Vuoden 2003 alussa toteutettu YLEn it-toimintojen siirtäminen TietoEnator Oyj:n kanssa perustettuun yhteisyritykseen on yksi esimerkki konkreettisesta kumppanuussuh-

teiden kehittämisestä. Yhtiön kiinteistöpalvelut on puolestaan ulkoistettu kokonaisuudessaan jo vuonna 2001.

Myös talouden, hallinnon ja henkilöstön tukiprosesseille on määritelty yhteiset toiminta-tavat ja organisoitumisperiaatteet. Keskeisenä tavoitteena on, että tukitoimintojen osuus yhtiön kustannuksista alennetaan enintään 20 %:n tasolle. Vapautuvat varat kohdennetaan ohjelmatoimintaan asetettujen kokonaiskustannusraamien puitteissa.



YLEISRADIO OY  
00024 Yleisradio  
Käyntiosoite: Radiokatu 5, Helsinki  
Puhelin: (09) 14801  
Faksi: (09) 1480 3215  
Internet: [www.yle.fi](http://www.yle.fi)  
Sähköposti: [etunimi.sukunimi@yle.fi](mailto:etunimi.sukunimi@yle.fi)

ISSN 1795-0775